

**Myrornas
hållbarhetsrapport
2019.**

MYRORNA

Hållbarhetsrapporten.

Hållbarhet är en del av Myrornas huvuduppdrag. Det är integrerat i allt vi gör.

Vår hållbarhetsrapport omfattar hela vår verksamhet ur ett hållbarhetsperspektiv.

I vår hållbarhetsrapport redovisar vi våra långsiktiga ambitioner utifrån omvärldens och våra intressenters syn och förväntan på Myrorna som organisation och skapar insyn i vår verksamhet. Transparens är helt nödvändigt för oss då vår verksamhet bygger på de gåvor som skänks till oss. Vi har ett ansvar att skapa så mycket värde som möjligt av de gåvorna. Våra värderingar är Ansvar, Mod och Mångfald och vår hållbarhetsrapport ligger i linje med dem.

Vi har valt att titta på de metoder som används inom GRI Standards (ramverket som organisationen GRI skapat) för att identifiera våra intressenter och vad de förväntar sig från oss. Vi har genomfört workshops, samlat in fakta och tittat på de undersökningar som vi själva och våra samarbetspartners utfört under det gångna året. Årets hållbarhetsrapport definierar de mål och fokusområden som vi arbetar efter i hela vår verksamhet.

Denna rapport har upprättats i enlighet med GRI-standards: Core option.

Den har granskats av Myrornas styrelse.

Besök oss på myrorna.se eller skicka e-post till: marknad@myrorna.se om du vill veta mer om vårt hållbarhetsarbete.

Externa riktlinjer som Myrorna stödjer:

EU:s avfallstrappa

Myrorna arbetar enligt principen för avfallsstrappan i hela verksamheten.

Global Reporting Initiative (GRI Standards)

Myrorna eftersträvar en godkänd revision enligt GRI.

FN:s Globala mål

De globala målen finns i hela vår värdekedja och något vi eftersträvar att bygga in i hela vår affärsplan. Hur de kommer in vår verksamhet framgår i de färgade rutorna som är symboler för de globala målen på sid 7-8.

90-konto

Myrornas ägare Frälsningsarmén faller under 90-kontots redovisningsprinciper.

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna samt ILO:s 8 kärnkonventioner

Myrornas Code of conduct och leverantörsbedömning tar dessa i beaktande.

Innehållsförteckning.

VD CAROLINE ANDERMATT HAR ORDET	4	DET SKA VARA LÄTT ATT GÖRA RÄTT MÅLBESKRIVNING	28
FÖRÄNDRINGAR I VERKSAMHETEN	4	DET SKA VARA LÄTT ATT GÖRA RÄTT NYCKELTAL	29
MYRORNAS LEVERANTÖRSKEDJA	4	FOKUSOMRÅDE FÖRENKLA ATT SKÄNKA OCH HANDLA SECOND HAND	30
MYRORNAS UPPDRAG	5	FOKUSOMRÅDE VI SKA INSPIRERA TILL ATT GÖRA RÄTT	32
ORGANISATION	6	HÅLLBAR ANSTÄLLNING MÅLBESKRIVNING	33
VÅR VÄRDEKEDJA	7	HÅLLBAR ANSTÄLLNING NYCKELTAL	34
HÖJDPUNKTER 2019	9	FOKUSOMRÅDE RÄTT PERSON PÅ RÄTT PLATS	35
MYRORNA 2019 I SIFFROR	10	FOKUSOMRÅDE TRYGGT JOBB	36
VÅRA INTRESSETER	11	SOCIAL HÅLLBARHET MÅLBESKRIVNING	38
VÅRA MÅL	13	SOCIAL HÅLLBARHET NYCKELTAL	39
HÅLLBARHETSMÅL OCH FOKUSOMRÅDEN	14	FOKUSOMRÅDE ETT STABILT ÖVERSKOTT TILL SOCIALT ARBETE	40
FRÄMJA CIRKULÄR OMSTÄLLNING MÅLBESKRIVNING	15	FOKUSOMRÅDE VI SKA ERBJUDA ARBETSPRAKTIK AV HÖG KVALITET	41
FRÄMJA CIRKULÄR OMSTÄLLNING NYCKELTAL	16	MYRORNAS VERKSAMHET, INSAMLING OCH EXPORT I SIFFROR	42
FOKUSOMRÅDE FRÄMJA UTVECKLING MOT EN CIRKULÄR OMSTÄLLNING	17	MYRORNAS ANSTÄLLNINGAR OCH MILJÖ I SIFFROR	43
FOKUSOMRÅDE ÖKA MEDVETENHET HOS KONSUMENT	18	GRI INDEX	44
FOKUSOMRÅDE NOLL AVFALL	19		
HÅLLBAR AFFÄR MÅLBESKRIVNING	20		
HÅLLBAR AFFÄR NYCKELTAL	21		
FOKUSOMRÅDE FRÄMJA FÖRSÄLJNING AV SECOND HAND I SVERIGE	22		
FOKUSOMRÅDE TRANSPARENS OCH SPÅRBARHET	24		
FOKUSOMRÅDE HÅLLBARA INIFRÅN	26		

VD har ordet.

Vägen framåt är cirkulär och medmänsklig.

I en tid av dramatiska miljöförändringar och ett hårdnande samhällsklimat är det med stolthet jag presenterar Myrornas hållbarhetsrapport för 2019. Hållbarhet är kärnan i Myrornas DNA och centralt för allt vi gör. Vårt huvuduppdrag är att samla in och sortera för återanvändning främst i Sverige. Våra mål med verksamheten är dock flerfaldiga – vi ska inspirera till ett förändrat konsumtionsbeteende, rent konkret erbjuda en lösning för att bidra till omställningen mot ett cirkulärt konsumtions-samhälle, erbjuda människor som står långt ifrån arbetsmarknaden en praktik och sist men inte minst genom Frälsningsarmén bidra till ökad medmänsklighet. Det sistnämnda gör vi genom att vårt överskott går till Frälsningsarméns sociala hjälparbete. Tack vare detta viktiga arbete blir vardagen för många människor som lever i utsatthet i Sverige lite enklare och varmare. Den sociala hjälpverksamheten innebär ett praktiskt stöd som till exempel av matkassar till barnfamiljer som just nu inte har råd med mat för dagen, nätter på härbärgen för hemlösa men också omtänksamhet i form av samtal med ensamma äldre. Allt detta bidrar till att öka medmänskligheten i Sverige, ett arbete jag och alla som arbetar på Myrorna är enormt stolta över att bidra till.

Insamling på nya sätt.

Vår kärnverksamhet är del av ett kretslopp som startar med de ungefär 12.000 ton kläder, textil och prylar som lämnats till insamling, bland annat via våra butiker och insamlingsboxar samt återvinningscentraler och samarbetspartners. Tack vare oss re-aktiveras alla dessa prylar och textilier till nytt liv genom återanvändning och återvinning. Vi tar emot på många ställen över hela landet och arbetar fokuserat med att lägga till nya platser för att göra det så enkelt som möjligt att lämna in det som inte längre används av någon men som kan återanvändas av någon annan. Vi har under året kunnat lägga till många nya platser genom samarbeten med kommersiella retailaktörer som till exempel Lindex. I alla deras butiker är det möjligt att lämna in till Myrorna. Vi tror på att tillsammans nå och inspirera fler att tänka och agera cirkulärt.

Marknaden ökar.

Marknaden för både insamling och försäljning av second hand har ökat kraftigt under året. Det innebär nya möjligheter tack vare större efterfrågan, men samtidigt mer utmaningar genom ökad konkurrens. Vi för kontinuerligt ett utvecklingsarbete för att hitta nya vägar för konsumenterna att handla second hand och att ge dem inte längre använder till oss. Marknadens omställning bäddar för många nya initiativ, som bådagar gott för goda resultat för vår gemensamma planet.

Tillsammans mot målet.

Ingen kan göra allt, men alla kan göra något, är en sanning som är högst aktuell. Det finns en ökad medvetenhet om vad vi behöver göra för att påverka utvecklingen i rätt riktning. Genom att lämna in till och att handla ideell second hand tar vi gemensamma steg på resan till ett cirkulärt och medmänskligt samhälle. Tack för att du tar dig tid att läsa vår hållbarhetsrapport. Vi är mycket stolta över att göra något konkret för människor och miljö varje dag!

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Caroline Andermatt'.

Caroline Andermatt
VD Myrorna

Förändringar 2019.

Under 2019 öppnade Myrorna två nya butiker, en i Helsingborg och en i Örebro och stängde butikerna i Luleå och Trollhättan. Insamling av prylar har minskat mot föregående år, samtidigt som andelen avfall från prylar ökat.

Leverantörskedja.

Myrornas huvudprodukt skänks av privatpersoner i första hand och företag i andra hand. Vi tar endast emot kläder & textil och prylar från företag som är verksamma i Sverige. När det gäller leverantörer för förbrukningsmaterial eller tjänster så är målsättningen att samtliga ska genomgå en leverantörsbedömning. I övrigt hänvisar vi till vår kundkedja, då vår export utomlands är den del där vår påverkan kan vara stor. Läs om detta på sid 21-24.

Myrornas uppdrag.

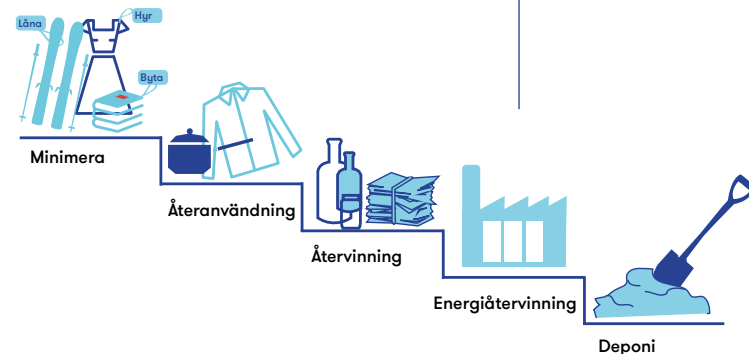
Om Myrorna.

I över 120 år har Myrornas uppdrag varit att genom återanvändning och arbetspraktik aktivt verka för ett mer medmänskligt och hållbart samhälle. Vi är en av Sveriges största butikskedjor för second hand-varor och en stor insamlingsaktör med fyra produktionsenheter och 33 butiker. Vi har ca 350 anställda och sysselsätter ungefär 600 personer i månaden genom arbetspraktik. Allt som säljs i våra butiker är gåvor från privatpersoner och företag. Myrornas överskott går till Frälsningsarméns omfattande sociala arbete.

Återanvändning.

Ett av Myrornas huvuduppdrag är att öka återanvändningen i Sverige. Vi svenskar är duktiga på att källsortera, men när det gäller kläder & textil och inredning har vi en bit kvar. Vår strävan är att inspirera konsumenter till att köpa begagnat istället för nytt och att skänka det som kan användas igen istället för att slänga det i soporna. På så sätt förlängs produkternas livslängd och belastningen på klimat och miljö minskar. Myrorna agerar utifrån EU:s avfallshierarki där återanvändning alltid är att föredra framför både återvinning och förbränning. Därför säljer vi även mode och inredning utomlands. På så sätt maximerar vi återanvändning och återvinning samtidigt som mängden som går till förbränning och deponi minimeras.

Arbetspraktik.

Redan för över 120 år sedan sålde Myrorna begagnade varor samtidigt som människor fick komma och arbetsträna. Behovet av arbetspraktik har inte minskat sedan 1896. Tvärtom. I takt med arbetslivets specialisering och ständigt ökande krav på kompetens och erfarenhet så ökar snarare behovet av professionella aktörer som kan erbjuda handledning, anpassade arbetsuppgifter och som har en stor förståelse för att människor har olika förmåga och förutsättningar. Myrorna har över 120 års erfarenhet av just detta. Det gör oss till en unik arbetsplats.

Social nytta.

Myrorna ska generera ett stabilt och långsiktigt överskott som går till Frälsningsarméns sociala arbete. Det sociala arbetet som sker i Frälsningsarméns regi är ett komplement till samhällets insatser. Det kan vara allt från att hjälpa ett offer för människohandel, till att dela ut en matkasse till en barnfamilj eller se till att en hemlös får tak över huvudet.

Ett mer medmänskligt och hållbart samhälle.

Organisation

Vår ägare.

Myrorna är en del av det registrerade trossamfundet Frälsningsarmén men drivs enligt bolagsmässiga principer. Frälsningsarméns styrelse utser styrelseordförande för Myrorna samt tillsätter övrig styrelse. Styrelsen utser inom sig en nomineringskommitté som arbetar fram förslag på nya styrelseledamöter när så behövs. Myrornas styrelse tillsätter i sin tur VD för Myrorna samt utformar VD:s instruktion. Myrornas överskott överlämnas till Frälsningsarmén och är öronmärkt för socialt arbete i Sverige.

Dotterbolag.

Tillsammans med Myrornas motsvarighet i Norge, Fretex, äger Frälsningsarmén dotterbolaget Fretex International AS. Bolagets uppdrag är att driva export av kläder & textil och pryglar från Skandinavien.

Global spridning.

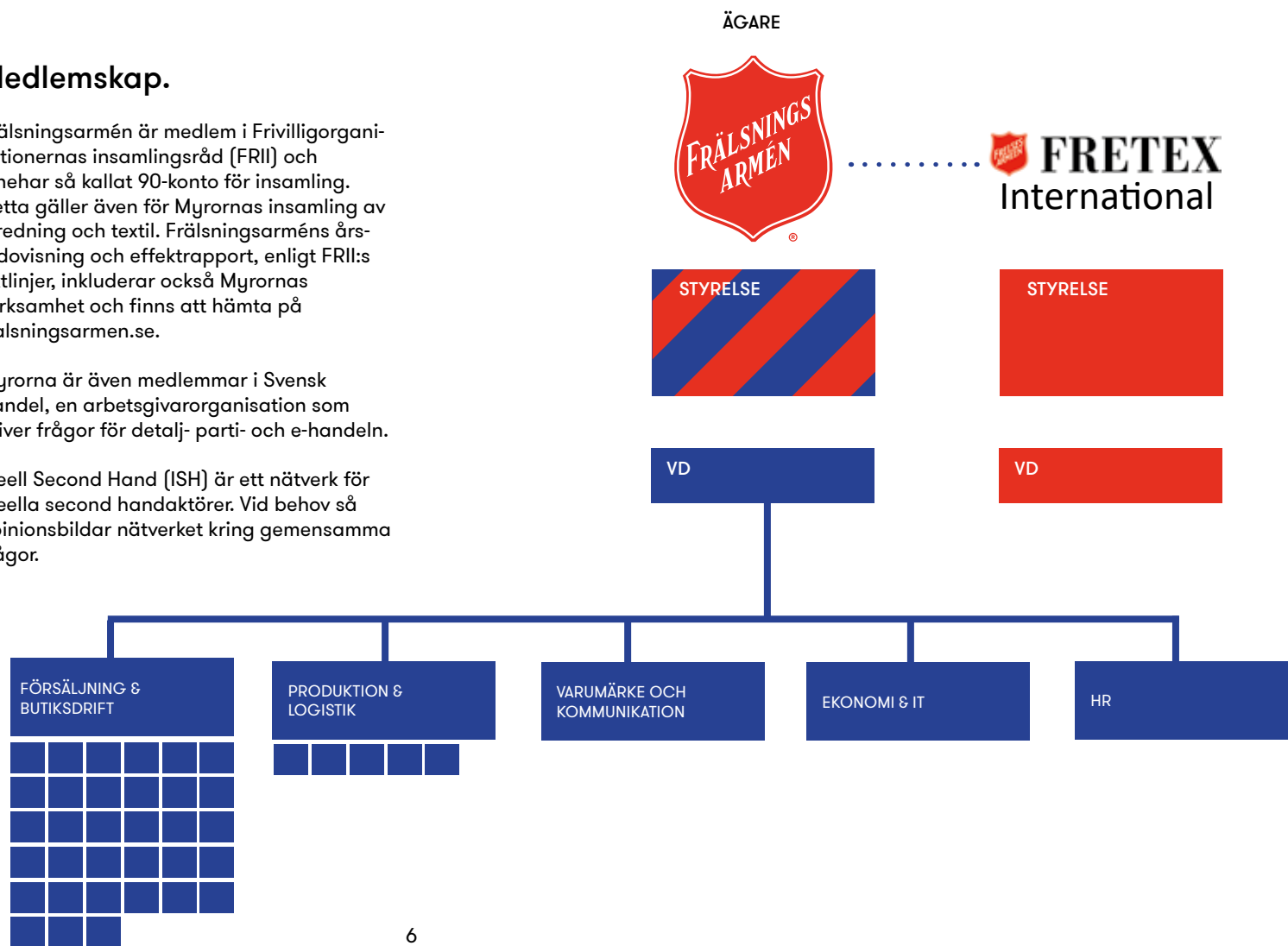
Myrornas verksamhet sker i huvudsak i Sverige, liksom det sociala arbete som Myrornas överskott går till. Däremot säljer Myrorna produkter internationellt i Europa, men även i länder i Asien. För karta över länder se s.21.

Medlemskap.

Frälsningsarmén är medlem i Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRIL) och innehar så kallat 90-konto för insamling. Detta gäller även för Myrornas insamling av inredning och textil. Frälsningsarméns årsredovisning och effektrapport, enligt FRIL:s riktlinjer, inkluderar också Myrornas verksamhet och finns att hämta på fralsningsarmen.se.

Myrorna är även medlemmar i Svensk Handel, en arbetsgivarorganisation som driver frågor för detalj- parti- och e-handeln.

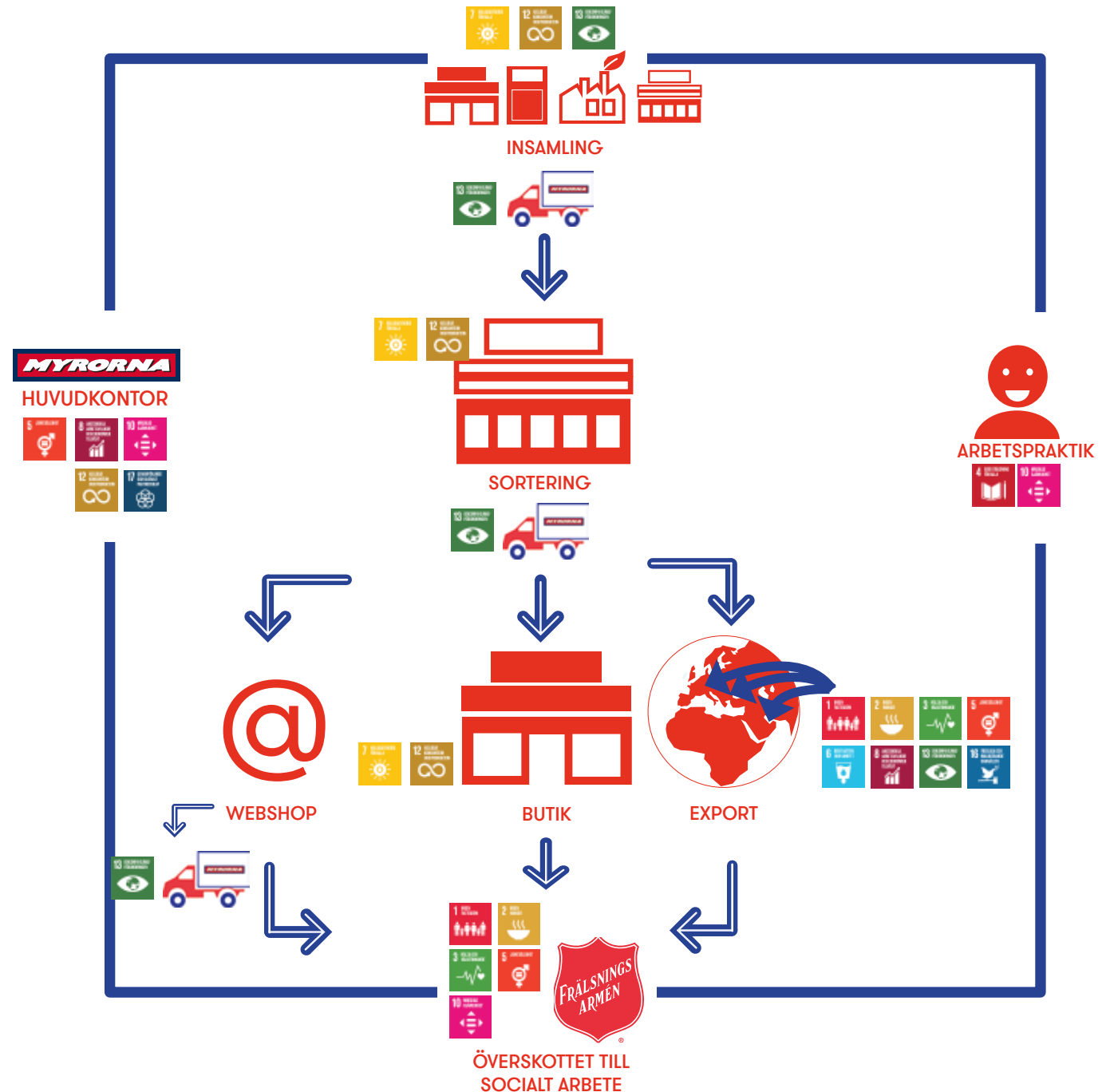
Ideell Second Hand (ISH) är ett nätverk för ideella second handaktörer. Vid behov så opinionsbildar nätverket kring gemensamma frågor.

Vår värdekedja.

Vår verksamhet gör dagligen mer miljönytta än negativ miljöpåverkan, men ju mindre miljöpåverkan vi har, ju större blir nyttan.

För att vår affär ska vara hållbar rakt igenom krävs det att vi ständigt arbetar på att bli ännu bättre på ansvar, spårbarhet och transparens.

INSAMLING

Insamling av gåvor sker främst via klädboxar, återvinningscentraler och i våra butiker. Vi hämtar även hemma och samlar in i samarbete med modekedjor. Vi strävar efter att få högre kvalitet på våra gåvor för att kunna återanvända mer i Sverige.

Möjligheter och risker: Vår insamling driver medvetande om återanvändning och är ett första led i sparande av resurser då vi tillvaratar produkter som inte används. För att kunna samla in krävs det resurser som behållare, containers och burar. Det kräver också samarbete med många externa aktörer som kommuner och företag. Där är det viktigt att vi arbetar med leverantörsbedömningar för att säkerställa att vår hantering sker så hållbart som möjligt.

TRANSPORTER

Vi har egna lastbilar och flera underentreprenörer som hanterar all logistik för att samla in gåvor, lämna in dem på sortering och leverera varor till butik.

Möjligheter och risker: Våra logistiska lösningar är avgörande för att uppnå våra långsiktiga mål kring att öka återanvändningen. För att minska vår miljöpåverkan behöver vi se över hur vår logistik kan optimeras och effektiviseras. Arbete pågår med att effektivisera vår logistik i enlighet med vår handlingsplan och att arbeta mer kontinuerligt med vår leverantörsbedömning.

PRODUKTION

De gåvor vi får sorteras på våra produktionsenheter. För att effektivisera vår logistik sorterar vi gåvorna så nära insamlingsplatsen som möjligt. Här blir det insamlade materialet produkter som sedan kan säljas i våra butiker eller på utlandsmarknaden. Men det är också här som avfall identifieras.

Möjligheter och risker: Avfallssorteringen är en viktig och central del här. Så mycket som möjligt ska materialåtervinnas, ju mindre som kan återvinnas, ju högre kostnader blir det för Myrorna. Packning av produkter är viktigt, och vilket material vi använder har påverkan. Våra produktionsanläggningar kräver mycket resurser i form av uppvärmning, el, förpackningsmaterial och människor.

FÖRSÄLJNING I VÅRA BUTIKER

De gåvor som samlas in säljs i första hand i någon av våra butiker. Myrorna har 33 butiker i Sverige, från Umeå i norr till Malmö i söder, och vi söker hela tiden attraktiva platser för att etablera nya butiker. Vi har även en webbshop som startades i november 2018. **Möjligheter och risker:** Våra butiker kräver resurser som energi och värme, men även förpackningsmaterial. Butikerna är personalintensiva och här sker mycket möten med andra. Det är här vår hållbarhetsmodell omvandlar produkter vi mottagit och hanterat till miljönytta och social hållbarhet genom försäljning. Vårt fokus är att sälja så mycket som möjligt inom ramen för hållbarhetsmodellen och vårt uppdrag.

ARBETSPRAKTIK

I alla delar i vår verksamhet arbetar vi med arbetspraktik. Människor ska hos oss få en möjlighet att träna inför att komma ut på arbetsmarknaden. Våra anställda är handledare och vi erbjuder en individuell praktik anpassad efter individuella mål.

Möjligheter och risker: Att arbeta med arbetspraktik ger många möjligheter som mångfald och samhällsnytta, men kräver också ett stort ansvar från företagets sida, då detta kan vara personer i utsatta situationer. Vårt arbetsmiljöarbete är en kritisk punkt här.

HUVUDKONTOR

På Myrornas huvudkontor sitter många stora verksamhetsområden som HR, ekonomi, varumärke och kommunikation samt försäljningsledning, produktionsledning och ledningsgrupp.

Möjligheter och risker: Huvudkontoret har en viktig roll i kontroll och säkerställande av att Myrornas verksamhet är hållbar i alla led. Häriifrån finns också styrning kring inköp på Myrornas alla verksamheter och möjlighet att göra interna revisioner på att hela organisationen följer de styrmedel inom hållbarhet som finns.

FRÄLSNINGSSARMÉN

Överskottet av försäljningen i våra butiker och på utlandsmarknaden går oavkortat till Frälsningsarméns sociala arbete i Sverige. Genom att skapa ett stabilt överskott kan vi vara en viktig del i att påverka många människors liv.

Möjligheter och risker: Frälsningsarmén gör skillnad för många människor och samhället i stort. Deras arbete både i Sverige och internationellt går i linje med flera av de globala målen. Frälsningsarmén har däremot inte någon egen hållbarhetsrapport. Då Myrornas överskott går till den sociala nyttan är det viktigt att kunna vara tydliga och transparenta med att Frälsningsarmén arbetar för och med de mänskliga rättigheterna och har de globala målen i sikte i allt sitt arbete.

FÖRSÄLJNING UTOMLANDS

För att säkerställa att så stor del som möjligt av det vi samlar in återanvänds behöver vi sälja kläder & textil och inredning utomlands. Detta gör vi genom exportbolaget Fretex International (FI) som vi äger tillsammans med vår norska motsvarighet Fretex. FI säljer främst textil till länder inom EU och Asien där plaggen sorteras igen och säljs i butik eller återvinnas.

Möjligheter och risker: Den globala marknaden är relativt oreglerad och det är viktigt att själva sätta styrmedel för att handeln ska bli etiskt bra för en hållbar påverkan även globalt. Vår etiska kod var unik i sitt kravställande på kunder när den kom och är ett viktigt verktyg för att kunna påverka hur de produkter vi sätter på marknaden hanteras hela sin livscykel. Kontroll är en avgörande faktor.

Höjdpunkter 2019.

The Lobby.

I samarbete med AMF fastigheter tog Myrorna över större delen av första planet på deras experimentella konceptgalleria "The Lobby" i januari. Myrorna valde att presentera sina produkter som om det vore vilken butik som helst som säljer nyproducerade varor, men med lite extra budskap och ett rakt igenom unikt sortiment. Pop-upen fick mycket uppmärksamhet och helt nya målgrupper nåddes.

Uthyrning.

Myrorna startade under hösten ett test med uthyrning som ett led i att erbjuda kunder nya tjänster mot vägen att bli mer cirkulära. Sortimentet varierar och byts ut efter säsong och innehåller både finare vardagsplagg och lyxiga festplagg av den mer eftertraktade sorten.

Nya butiker.

Helsingborg fick äntligen en starkt efterfrågad Myrornabutik på hösten 2019. En månad senare öppnades även en till butik i Örebro. Båda butikerna öppnade på centrala shoppinggator och är mindre i storlek än vanliga Myrorna-butiker. Med målet att nå nya målgrupper har båda butikerna byggts upp på ett nytt sätt och erbjuder mindre, men oftare påfyllt sortiment.

Inredningstv i webbformat.

Tillsammans med Maria Celin skapade Myrorna en miniserie i inredning där Maria Celin inreder ett helt hem i second hand. Serien var väldigt uppskattad och presenterades på Youtube och Myrornas hemsida.

Samverkan med hållbara aktörer i Almedalen.

För att uppmärksamma de globala målen arrangerade Myrorna tillsammans med Futerra, Hygglo, Sellpy, Tiptapp och Deedster "The good life party" för att uppmärksamma agenda 2030 och visa på hållbara initiativ

som tas för att hjälpa konsumenterna att bli mer hållbara. Ramen var Futerras "The good life goals" som tar ner de globala målen på individnivå och beskriver hur man som privatperson och konsument kan agera för att arbeta efter dem.

Myrorna + MarQet.

I november lanserades modekedjan MQ sitt nya koncept MarQet där Myrorna är en av varumärkena som säljer produkter i deras butik. Myrorna lanseras i MarQets tre första butiker i Stockholm, Göteborg och Malmö och kommer fortsätta expandera över hela landet.

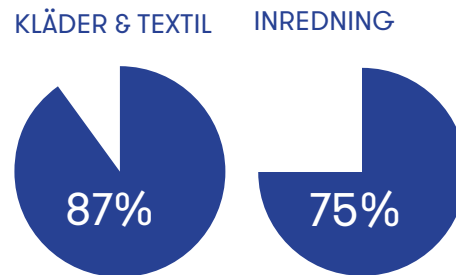
Myrorna 2019 i siffror.

SPARADE UTSLÄPP

7 416
ton koldioxid

19 TON
KLÄDER & TEXTIL SAMLAR VI IN
OM DAGEN

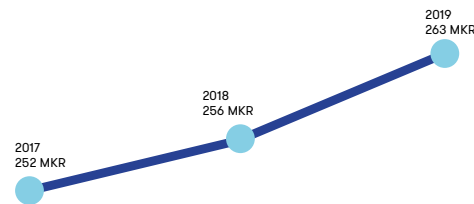
ÅTERANVÄNDNING- OCH ÅTERVINNINGSGRAD

15% AV ALLT VI SAMLAR IN SÄLJS I
SVERIGE

3738 tygkassar av återanvänt tyg har sålts.

OMSÄTTNING

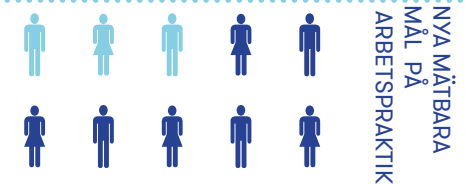

33 BUTIKER
4 PRODUKTIONS
ANLÄGGNINGAR
91 KOMMUNER

100% av våra exportkunder
har följts upp utifrån
vår etiska kod.

25397
MATKASSAR

DELADES UT AV FRÄLSNINGSARMÉN

69655
GÅNGER

valde våra kunder att lägga till 2 kronor som
ett extra bidrag på sitt köp till Frälsnings-
arméns sociala arbete.

Våra intressenter.

Myrornas viktigaste intressenter.

Våra intressenter är de som påverkar och/ eller påverkas av vår verksamhet, aktiviteter och produkter. Här till vänster har vi listat våra viktigaste intressenter och de har definierats och identifierats av Myrornas ledning. Våra intressenter är väsentliga för vår verksamhet och vi har en kontinuerlig dialog med dem.

ANSTÄLLD	En anställd är en person som jobbar på Myrorna och uppbär ersättning.
ARBETSPRAKTIKANT	En arbetspraktikant är en person som gör arbetspraktik hos oss. De kan komma från utbildning, arbetsförmedling, vara volontärer eller göra samhällstjänst hos oss.
FÖRETAGSKUND	En företagskund är företag som på avtal köper våra produkter eller tjänster.
GIVARE	En givare är privatpersoner eller företag som skänker produkter till Myrorna för försäljning utan samarbetsavtal.
INTRESSEORGANISATION	En intresseorganisation kan vara representant för en arbetsgivare, arbetstagare, civilsamhälle eller ideell second hand.
KUND	En kund är de privatpersoner eller företag som handlar utan avtal i våra butiker eller använder våra konsumtionstjänster och rör sig i butik och webbshop.

LEVERANTÖR	En leverantör kan vara större partners vi köper produkter eller tjänster av som t.ex. externa åkerier.
MYNDIGHET & KOMMUN	En myndighet och kommun är exempelvis Arbetsförmedlingen, Naturvårdsverket, kommunala avfallsbolag och Försäkringskassan etc.
PARTNER	En partner är exempelvis företag såsom Lindex, MarQet, Beambox, Tiptapp och influencers etc. som vi har ett avtal med.
ÄGARE	Frälsningsarmén är vår ägare.

Våra intressenter.

Intressentdialog.

Dialogerna med våra intressenter pågår dagligen inom olika delar av verksamheten och sker dels i specifika verksamhetsområden (till exempel med partners), dels verksamhetsöverskridande (till exempel med kunder och givare).

Anställda och praktikanter hör till de kategorierna som har daglig, nära och lokal dialog som vi även lyfter upp på nationell nivå med jämna mellanrum i form av enkäter eller större forum som konferenser.

Kunder och givare når vi också dagligen via våra sociala kanaler, våra butiker och givar-service. Vi genomför dessutom regelbundna kännedoms- och kundundersökningar.

Företagskunder, partners, myndigheter och kommuner samt intresseorganisationer hör till dialoger som är särskilt verksamhetsanknutna och genomförs genom samtal, mail och möten mellan ansvarig hos Myrorna och ansvarig hos aktuell organisation.

Enkät till kunder och givare.

Under 2019 gjorde vi en enkät där vi frågade våra kunder och givare om vad de tycker om vårt hållbarhetsarbete. Vi ville veta om vårt hållbarhetsarbete stämmer överens med intressenternas förväntningar och krav. Vi valde att börja föra en djupare dialog med just våra kunder och givare för att de är en av våra viktigaste intressenter men även lättillgängliga och enkla att nå. Vi strävar efter att ha djupare dialoger med alla våra intressenter kring vårt hållbarhetsarbete.

Viktiga frågor för intressenterna.

Under 2019 har vi framförallt märkt att viktiga frågor för våra intressenter har varit hur vi tar hand om de produkter vi samlar in. Att vi sorterar avfall enligt avfallstrappan och att vi har god kontroll på vår exportverksamhet har varit en central del för många olika intressenter från kund till myndighet och kommun.

Med anledning av detta har Myrorna under 2019 arbetat med information och kommunikation kring vår exportverksamhet, men vi ser också över vår avfallshantering för att hitta bättre och effektivare sätt att ta hand om allt så bra som möjligt.

Vi har också lagt ett stort fokus på att det ska vara lättare att göra rätt, då vi ser att det är en central fråga för framförallt våra kunder och givare.

Viktiga frågor för våra kunder och givare

(enkät 2019):

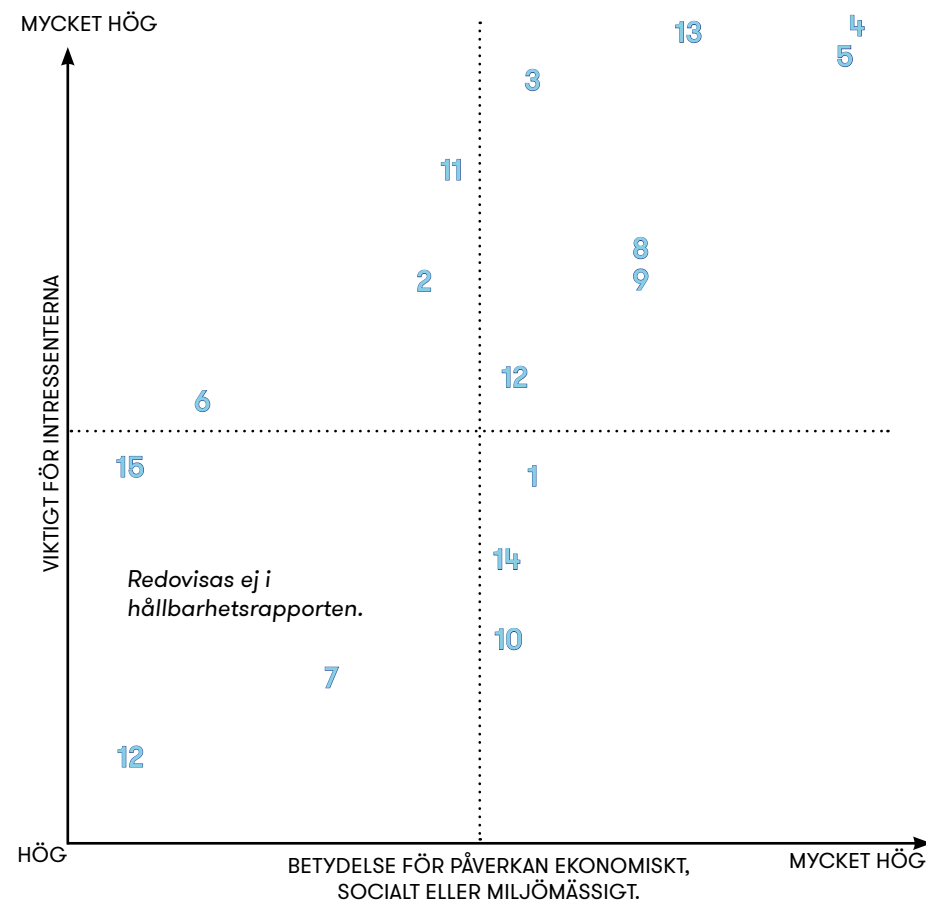
- att våra anställda trivs på jobbet
- att vi källsorterar
- att vi återanvänder och återvinner så mycket som möjligt
- att vi agerar hållbart
- att vi har miljövänlig transport av våra produkter
- att det finns ställen att skänka gåvor och handla second hand på.

Våra mål.

Myrornas hållbarhetsrapport är till för våra intressenter. För att rapportera gentemot våra intressenter på bästa möjliga sätt har vi gjort en intressent- och väsentlighetsanalys. Utifrån analysen har vi formulerat våra mål som vi rapporterar mot i följande kapitel.

Huvudmål	Fokusområden
1 FRÄMJA EN CIRKULÄR OMSTÄLLNING	1 FRÄMJA EN CIRKULÄR OMSTÄLLNING
	2 ÖKA MEDVETENHETEN HOS KONSUMENT
	3 NOLL AVFALL
2 HÅLLBAR AFFÄR	4 FRÄMJA FÖRSÄLJNING AV SECOND HAND I SVERIGE
	5 TRANSPARENS & SPÅRBARHET
	6 HÅLLBARA INIFRÅN
	7 EFFEKTIVA PROCESSER
3 DET SKA VARA LÄTT ATT GÖRA RÄTT	8 VI SKA GÖRA DET LÄTT ATT GÖRA RÄTT
	9 VI SKA INSPIRERA TILL ATT GÖRA RÄTT
4 HÅLLBAR ANSTÄLLNING	10 RÄTT PERSON PÅ RÄTT PLATS
	11 TRYGGT JOBB
	12 DELAKTIGHET
5 SOCIAL HÅLLBARHET	13 ETT STABILT ÖVERSKOTT TILL SOCIALT ARBETE
	14 VI SKA ERBJUDA ARBETSPRAKTIK AV HÖG KVALITET
	15 RÄTT MATCHNING FÖR BRA ARBETSPRAKTIK

Väsentlighetsanalys

Hållbarhetsmål och fokusområden.

Hållbarhet är integrerat i allt vi gör.

Vi samlar in kläder & textil och inredning och förlänger deras livslängd genom att sälja dem. Vi erbjuder kvalitativ arbetspraktik för människor som står utanför arbetsmarknaden. Att ge människor en möjlighet att komma närmare egen försörjning är en vinst inte bara för individen, utan även för samhället.

Vårt överskott som går till socialt arbete i Sverige är naturligtvis också en viktig komponent för vår hållbara

affärsmodell. Vi driver tydligt den konkreta cirkulära agendan framåt. Varje dag samlar vi in 30 ton kläder & textil, prylar, böcker, möbler och mycket annat. På så sätt möjliggör vi för flera att konsumera mer hållbart samtidigt som vi är med och bidrar till samhällsutveckling och cirkulär ekonomi på lång sikt.

Främja cirkulär omställning.

Målbeskrivning.

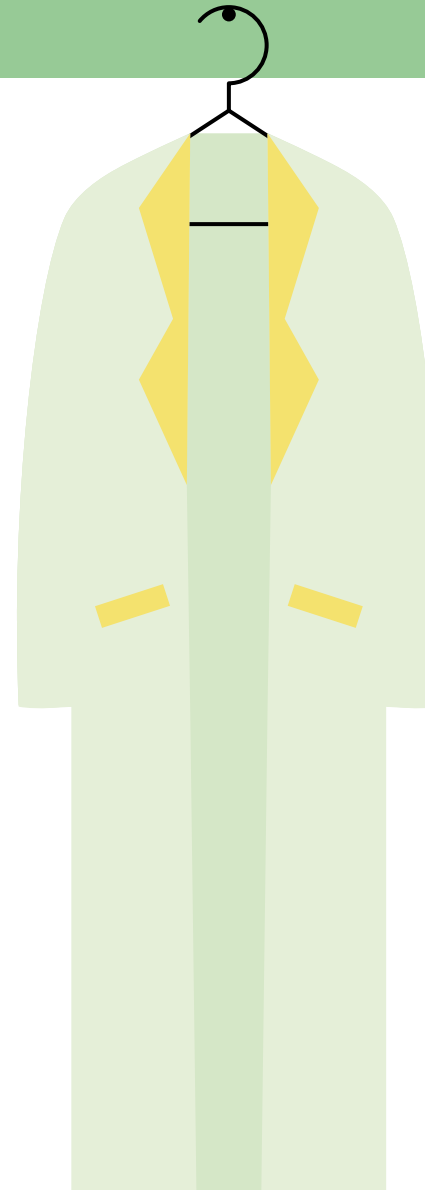
Trots att Myrorna arbetat i 120 år med att skapa längre livslängd och cirkularitet för produkter som produceras, är en linjär hantering av produkter fortfarande dominerande i det svenska samhället.

I en cirkulär ekonomi ska avfall helst inte finnas, utan allt ses som en råvara. Det är viktigt att alla produkter i första hand återanvänds så långt det är möjligt, men också att de produceras på ett sådant sätt så att de kan återvinnas eller är biologiska och kan komposteras. Produkter som produceras ska i första hand återanvändas, sedan kunna materialåtervinnas och i sista hand energiåtervinnas. I den miljön finns det inget avfall.

Sverige behöver lära sig att använda mer av det vi redan har, och vi behöver göra det på hemmaplan. Idag konsumerar vi 14 kg nyproducerad textil per person och år¹, men endast 0,9 kg second hand. Samtidigt vet vi att 9 av 10 har oanvända plagg i garderoben.

För att få fler att återanvända mer i Sverige, minska avfallet och främja en cirkulär omställning i samhället så behöver det göras saker på flera nivåer. Politiker behöver ta beslut, forskningen behöver komma vidare och konsumenten behöver bli mer medveten. Vi vill göra allt vi kan för att bidra till det.

Och vi tror att vi kan. Vi vill vara en förebild för hur man driver en hållbar affär.

Styrning.

I ett av våra huvuduppdrag definieras vårt arbete med en cirkulär omställning genom "vi ska öka återanvändningen i Sverige". Uppdraget styr i sin tur vår affärsplan. Därmed definieras vår insats för att främja en cirkulär ekonomi till att röra konsumtionsprodukter som kläder & textil och inredning. Då området återanvändning är centralt för vårt uppdrag utgår vi i första hand från det, men alla delar i en produkts livscykel är avgörande för en cirkulär ekonomi och för att vi ska lyckas med vårt uppdrag är vi aktivt engagerade i produkters livscykel genom olika initiativ.

Främja cirkulär omställning.

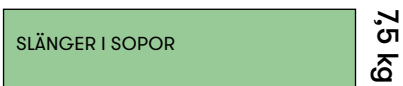
Nyckeltal.

Konsumtion i Sverige.

RELATIONEN MELLAN KONSUMTION AV NY-PRODUCERAT OCH SECOND HAND PER PERSON OCH ÅR I SVERIGE AVSEENDE KLÄDER & TEXTIL

OM VI KÖPER MER ÄN ETT PLAGG I VECKAN NYTT, VAD GÖR SVENSKARNA AV DEM SEDAN? PER PERSON OCH ÅR.

7 AV 10

använder inte hälften eller mindre av det de har i garderoben.

BESPARADE KEMIKALIER ÅTERANVÄNDNING I SVERIGE

494 ton

Beräknad på 1 kg kemikalier per 1 kg textil

Genom att vi köper plagg second hand så sparar vi ett plaggs produktion. Detta bygger endast på modeplagg som vi sorterat för våra butiker i Sverige och inberäknar inte hemtextil, skor, inredning och återanvändningen vi gör utomlands, som såklart är ännu större besparing.

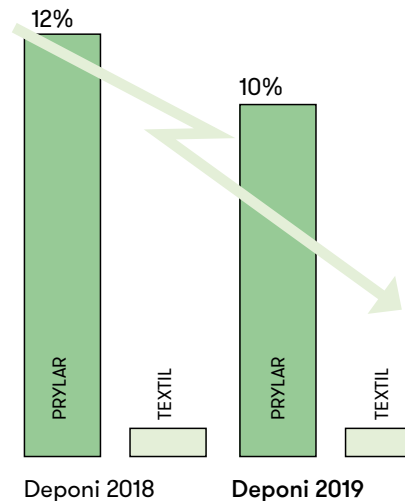
Då exemplet endast bygger på en produktkategori och inte är hela vinsten av Myroras verksamhet så har vi inte heller dragit av utsläpp av växthusgaser från Myroras verksamhet.

BESPARADE CO²e ÅTERANVÄNDNING I SVERIGE

7416 ton

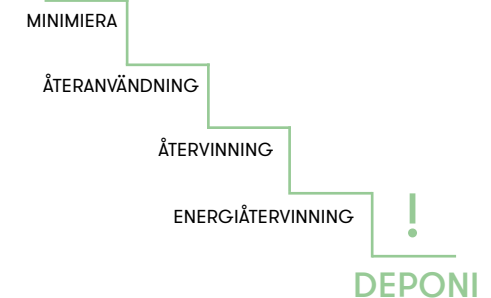
Beräknad på 15 kg CO₂-utsläpp per 1 kg textil

NOLL AVFALL

Deponi 2018 Deponi 2019

Grafen visar den totala mängden deponi och inte andelen. Se sid 42 för samtliga siffror.

Främja cirkulär omställning.

Fokusområde: Främja utveckling mot en cirkulär omställning.

Forskning och innovation.

Vi tar del av och medverkar i olika relevanta forskningssammanhang som stödjer utvecklingen av våra frågor och följer det noga. Det är en viktig del av vår omvärldsbevakning för att utveckla vår verksamhet.

Forskning som vi stödjer:

Återvinning

För att kunna gå mot en cirkulär omställning av textilier krävs att textilierna kan återvinnas genom så kallad upcycling, att man kan göra ny tråd av begagnad textil.

Återanvändning och återbruk

För att kunna gå mot en cirkulär omställning av konsumtion så måste vi driva igenom en beteendeförändring hos konsumenten och hitta sätt som främjar ett längre användande av produkter.

SIPTex

Myrorna är en av flera samarbetspartners i projektet SIPTex som står för "Svensk innovationsplattform för textilsortering" och ska utgöra den länk som idag saknas mellan textilsamling och en högkvalitativ textilåtervinning.

2019 startade SIPTex den första stora automatiska textilsorteringen för att kunna sortera ut textil av olika material. En automatiserad textilsortering gör det möjligt att hantera stora textilflöden och samtidigt producera sorterade textilfraktioner som är bättre anpassade till olika återvinningsprocesser än dagens manuella sortering. Genom matchning av kunders behov med en snabb och högkvalitativ sortering skapas bättre förutsättningar för en ökad fiber-till-fiber återvinning.

F/ACT MOVEMENT

Myrorna var en av flera samarbetspartners i konsumentprojektet F/ACT MOVEMENT under 2019. Projektet är ett samarbete mellan Borås Science Park och Göteborgsregionen. Projektet undersökte konsumenters relation till konsumtion av kläder. 10 deltagare valdes ut och fick köpstopp av nyproduce-

rat under 6 månader. Varje månad fick de nya uppdrag som var ett led i att undervisa och inspirera till att använda mer. Myrorna bidrog med kunskap i hur man aktiverar sin garderob samt hur man handlar second hand. Projektet gav ovärderlig insikt i konsumenters beteende kring konsumtion av mode.

Samverkan med intressenter.

För att bidra till en cirkulär ekonomi samarbetar vi med flera klädhandels-kedjor för att skapa längre livslängd för deras oanvända kläder. Genom olika strömmar ser vi till att kläderna används vidare av konsumenterna i Sverige i första hand eller på utlandsmarknaden i andra hand. Inga av våra företagskunder har möjlighet att själva välja om produkterna ska säljas i våra butiker eller på utlandsmarknaden.

Företag som vi under 2019 tagit emot oanvända kläder från:

- Lindex
- MQ
- Varnergruppen (BikBok, Cubus, Dressman etc)
- 5preview

Opinion och branschfrågor.

Myrornas viktigaste fråga under 2019 har varit producentansvaret. Fokus har legat på att tillsammans med vår branschorganisation Ideell Second Hand bevaka att våra intressen tas tillvara i kommande förslag för hur producentansvaret ska formuleras.

Främja cirkulär omställning.

Fokusområde: Öka medvetenheten hos konsument.

Myrorna anser att ökad medvetenhet och kunskap hos konsumenterna är en viktig faktor för att öka återanvändningen i Sverige och få ett cirkulärt tänk kring konsumtion till något självklart.

Sprida kunskap.

Genom att dela fakta och kunskap med personer med olika former av inflytande, som en stor medial arena eller liknande kan vi öka medvetenheten hos konsumenten. Under 2019 har vi jobbat aktivt med att vara tillgängliga för just faktainhämtande och siffror för till exempel influencers, författare eller studenter. Till exempel har vi arbetat för att ha en transparent och nära relation till influencers som informerar mycket om hållbar konsumtion för att säkerställa att information blir entydig och korrekt. Under White Monday bjöd vi in influencers till en av våra produktionsanläggningar (sorteringar) för att visa på arbetet bakom kulisserna och bidra med kunskap och fakta kring second hand i Sverige.

Pop-ups och butikskoncept.

Under 2019 har vi arbetat med att presentera våra produkter på nya sätt för att skapa en dialog och en medvetenhet kring våra produkter. Vi har öppnat pop-uperna The Lobby och Start up STHLM i MOOD-gallerian där vi presenterat second hand som om det skulle vara en butik för nytt. Målet är att ge en annan bild av second hand.

Vi har också öppnat två nya butiker med ett annat utseende för att utmana fördomarna kring hur en second hand-butik ska se ut.

Second hand + nyhandeln.

Vi utökade vårt samarbete med MQ genom att i deras nya butiker, MarQet börjar sälja kläder som en del i deras totala varumärkeserbjudande. På det sättet når vi även konsumenter som annars kanske inte skulle gå till en second hand butik.

Microkurser.

Vi har marknadsfört och fortsatt med att förädla våra microkurser om hur man aktiverar sin garderob och hur man lär sig handla second hand under 2019. Kurserna är gratis och syftar till att öka konsumentens medvetenhet, men även för att stötta och inspirera osäkra konsumenter.

Nya beteendedrivande koncept.

För att driva på en beteendeförändring har vi också testlanserat hyrgarderob i en butik

i Stockholm och en tillfällig lånegarderob i samarbete med ett hotell. Även här för att prova nya och mer tillgängliga sätt för konsumenten att ta till sig second hand som ett alternativ.

Statlig kampanj för att öka medvetenheten.

Tillsammans med andra aktörer på textilmarknaden har vi med Naturvårdsverket, Konsumentverket och Kemikalieinspektionen bidragit till att utforma en statlig kampanj som syftar till att informera och upplysa konsumenten om hållbart mode. Kampanjen heter Textilsmart och inleddes 2019 med kampanjsida och filmer som spreds via sociala medier.

Märkning.

Under 2019 lanserade vi begreppet 100% hållbart för att tydliggöra second hands särställning mot andra hållbart producerade material. Genom att handla second hand ideellt tar man inte bara bort produktionsledet, man ger också tillbaka till samhället genom att överskottet från försäljningen går till socialt arbete.

Främja cirkulär omställning.

Fokusområde: Noll avfall.

Kärnan i vår verksamhet är att se till att kläder & textil och prylar används så länge som möjligt.

Att arbeta efter avfallstrappan i första hand och att bidra till en cirkulär livscykel för alla produkter är vårt fokus. Med tanke på att vi hanterar produkter som har kasserats vid en första sortering (ofta hemma hos konsumenten) så innebär det också att vi tar emot mycket som inte går att återanvända. Vi arbetar hårt för att hitta möjligheter för varje produkt och att se till att mängden produkter längst ner på avfallstrappan minskas i vår insamling så mycket som möjligt.

Målet är noll avfall. För att nå dit testar vi olika samarbeten inom materialåtervinning och avfallshantering, även om forskning är avgörande på lång sikt inom området. Målet är också en utmaning då mycket av det som skänks till oss idag inte går att varken materialåtervinna eller energiåtervinna, som porslin och dricksglas till exempel.

Hantering av avfall.

I Sverige samarbetar vi med Ragn-Sells och El-Kretsen som har kapacitet att hantera våra olika fraktioner av återvinning för textil och prylar samt avfall.

Materialåtervinning.

Ragn-Sells och El-Kretsen ser till att materialåtervinna så mycket som möjligt av det vi inte sorterat ut för återanvändning i Sverige eller utomlands.

När det gäller kläder & textil så finns idag ingen teknik för att återvinna fibrer till nya fibrer av stor skala, så i de fall textilen materialåtervinns så är det till stoppning i möbler eller dörrar och putstrasor, så kallad downcycling.

På Myrorna sorterar vi dels för materialåtervinning och dels för grovavfall. Vårt grovavfall sorteras sedan ännu en gång igenom av Ragn-Sells för att så mycket som möjligt ska materialåtervinnas.

Myrorna räknar dock fraktionen deponi som avfall från vår sida oavsett om Ragn-Sells eller El-Kretsen materialåtervinner delar av det i ett senare skede.

Elektronik.

El-Kretsen tar emot 3,2 % av vår totala insamling av inredning. Det rör sig om trasiga elartiklar och vi räknar det därför som avfall. El-Kretsen återvinner däremot allt som går att återvinna. Vid vår försäljning utomlands så säljer vi inte trasiga prylar, allt avfall ska så långt som möjligt hanteras i Sverige och inte skickas utomlands.

Inget avfall ska gå utomlands.

När vi säljer vidare våra produkter utomlands så ska trasigt, blött och smutsigt vara bortsorterat. Vi exporterar varken textilt avfall eller trasig inredning utomlands. Undantag kan ske med textil till länder i Europa där det finns en god avfallshantering. De kan köpa så kallat osorterat material, där det kan förekomma trasiga textilier. Detta kräver dock att kunden kan uppvisa ett säkert och ansvarsfullt hanterande av avfall enligt avfallstrappan framtagna av EU.

Förändring 2019.

Under 2019 har vi påbörjat ett projekt för att få till bättre försortering av det som räknas som avfall (materialåtervinning och energiåtervinning) redan på våra produktionsanläggningar. Planen är att implementera nya rutiner under 2020, vilket ska ge en tydlig effekt på våra avfallsiffror.

Materialåtervinning och energiåtervinning redovisar vi tillsammans med återanvändning under Hållbar Affär.

Hållbar affär.

Målbeskrivning.

Myrorna ska ha en hållbar affär. Det finns i Myrornas uppdrag och är en del av vårt DNA.

Myrorna ska vara ekonomiskt hållbara genom att alltid se till att generera ett stabilt överskott till Frälsningsarméns sociala arbete. Vi ska vara socialt hållbara genom både en hållbar anställning, vårt överskott som går tillbaka till samhället och genom att erbjuda arbetspraktik för människor om står utanför arbetsmarknaden. Vi tar även ansvar för att produkter vi säljer till utländska aktörer hanteras på ett socialt hållbart sätt.

Vi ska vara miljömässigt hållbara genom att öka återanvändningen i Sverige. Men också genom att i alla våra val göra aktivt hållbara beslut i allt från köllsortering till effektiva processer som skapar ett ekonomiskt överskott. Genom att alltid vara ekonomiskt hållbara vill vi också agera förebild för att vara en hållbar affär.

Styrning.

Vi förväntar oss att våra leverantörer tar miljömässigt och socialt ansvar. På samma sätt kräver vi att man följer våra riktlinjer för att få bli företagskund hos oss. Vår etiska kod för försäljning på utlandsmarknaden behandlar flera miljömässiga krav samt internationella riktlinjer som FN:s barnkonvention, ILO:s 8 kärnkonventioner för arbetsvillkor och FN:s deklaration för mänskliga rättigheter.

Vi kommer uppdatera våra krav på våra leverantörer för att i relevanta områden efterlikna våra krav på våra företagskunder. Det är ett arbete som kommer påbörjas under 2020.

Vi använder oss även av inköbspolicy och tar hänsyn till både lagstiftningar och rekommendationer i arbetet med våra produkter. Då vi tar hand om begagnade produkter saknas ofta spårning, men vi arbetar kontinuerligt med att identifiera och hantera riskområden i produktförsäljning. Under 2019 har vi däremot fått in 100% spårbarhet på vårt insamlade material så till den grad att vi vet var vi samlat in produkter. På det sättet kan vi både identifiera risker och förbättra kvaliteten på vårt insamlade material.

Hållbar affär.

Nyckeltal.

4751
TON

INREDNING INSAMLAT

75%

ÅTERANVÄNDNINGS- OCH
ÅTERVINNINGSGRAD

33%

ÅTERANVÄNDNING
I SVERIGE ELLER
UTOMLANDS

42%

ÅTERVINNING

7000
TON

KLÄDER & TEXTIL INSAMLAT.

87%

ÅTERANVÄNDNINGS- OCH
ÅTERVINNINGSGRAD

71%

ÅTERANVÄNDNING
I SVERIGE ELLER
UTOMLANDS

16%

ÅTERVINNING

ÖVRIGA MOTTAGANDE LÄNDER

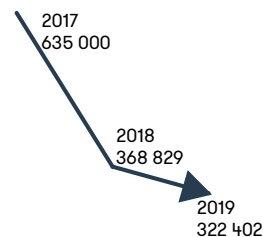
BULGARIEN	3 %
DUBAI	3 %
TYSKLAND	2 %
UKRAINA	1 %
ESTLAND	1 %
RUMÄNIEN	1 %
TJECKIEN	1 %
BELGIEN	1 %
HOLLAND	1 %

100% 16%

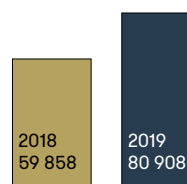
AV MYRORNAS EXPORTKUNDER
HAR GENOMGÅTT INTERN REVISION

AV MYRORNAS EXPORTKUNDER
HAR GENOMGÅTT EXTERN REVISION

MÄNGD SÅLDA PLASTKASSAR

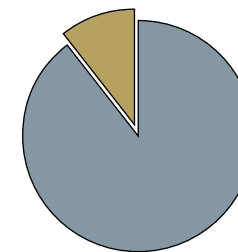

MÄNGD SÅLDA PAPPERSKASSAR

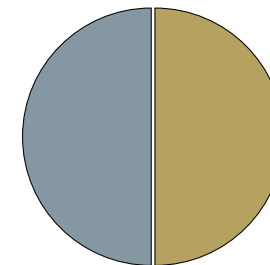
36st

LÅDOR MED PRODUKTER
TILLVERKADE AV
UTROTNINGSHOTADE
ARTER HAR SKICKATS
TILL NATURHISTORISKA
RIKSMUSEET

UTBILDNING ÅVC

Andel av mål 2025 som vi
uppnått 2019. Läs mer på
sid 22.

KVALITETSARBETE PRODUKTION

Andel av mål 2020 som
genomgått belysning i vårt
kvalitetsarbete 2019. Läs mer
på sid 22.

Hållbar affär.

Fokusområde: Främja försäljning av second hand i Sverige.

För att nå målen i agenda 2030 måste vi främja second hand-marknaden i Sverige: Det vill säga att samla in, sortera och sälja så mycket återanvända produkter som möjligt.

Insamling.

För att säkerställa att det finns produkter att sälja på den svenska marknaden måste vi även ha en stor och bred insamling. Vi har valt att fokusera på möjligheten att öka kvaliteten på det vi samlar in så att en större andel går att sälja i butiker i Sverige. Det gör vi bland annat genom kvalitativa samarbeten och utbildning.

Öka insamling av kläder & textil och inredning.

Fler och fler aktörer samlar in textil idag, men få av dem arbetar på att få textilen att cirkulera nationellt. Tusentals ton textil skickas idag utomlands, vilket är en risk för den hållbara konsumtionens utveckling i Sverige. Om Sverige ska nå målen för konsumtion i agenda 2030 måste den svenska second hand-marknaden öka. Därför är det viktigt att textil för återanvändning i första hand hamnar hos de aktörer som driver försäljning i Sverige, samt att textil för återvinning i första hand hamnar i de avfallsfraktioner som hanterar det bäst.

Vi ser över vår insamling och gör medvetna val för att öka andelen butikskvalitet i vår insamling. Det gör vi för att vi ska kunna

sälja så mycket av det i våra butiker här i Sverige och främja den inhemska second hand-marknaden. För att främja det är det viktigt att vi som återanvändningsaktör i mesta möjliga mån främst hanterar produkter för just återanvändning.

Det är också viktigt att vår insamling är hållbar ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Insamlingsenheter.

Under 2019 har vi bedrivit insamling via våra butiker, sorteringar, kommunala samarbeten, samarbeten med kommersiella företag och bostadsbolag. Läs mer på sid 29.

Aktiviteter för att öka andelen butikskvalitet på det insamlade materialet.

Butik i första hand:

Under 2019 har vi bedrivit projekt för att öka insamling till våra egna butiker i första hand då vi sett att det ger högre andel butikskvalitet på produkterna när de lämnas i butik.

MÅL: Öka insamling i butik med 20% årligen. RESULTAT 2019: Påbörjat arbete

Utbildning av personal på återvinningscentraler(ÅVC): Vidare har vi påbörjat en omfattande utbildning för personal på ÅVC. Utbildningen har gett extern personal djupare kunskap kring vad som är återanvändning och återvinning. Arbetet med utbildning har ökat kvaliteten på insamlat material till gångbar på svenska marknaden i mycket hög grad.

MÅL: Samtliga 96 st ÅVC som vi bedriver insamling på har genomgått utbildningsprogrammet med oss till 2025
RESULTAT 2019: 10 st ÅVC

Sortering och värdering

Under 2019 påbörjades ett nationellt kvalitetsarbete med att säkerställa att vi arbetar efter samma processer på alla våra produktionsanläggningar. Genom att effektivisera, bredda kunskap och skapa rutiner för sortering och värdering vill vi öka kvaliteten på dels butikssortiment och prisbilder men också förbättra avfallshandling och säkerhet.

MÅL: Samtliga produktioner ska ha genomgått kvalitetsarbetet 2020
Antal belysta produktioner: 50%

Hållbar affär.

Fokusområde: Främja försäljning av second hand i Sverige.

Försäljning.

Under 2019 har vi arbetat för att nå en bredare målgrupp för att få flera att handla

second hand.

The Lobby.

Under våren 2019 öppnade vi en pop-up på The Lobby på Regeringsgatan i Stockholm. Som koncept var det viktigt att produkterna skulle presenteras som om de var nya, med känslan av en exklusiv butik, snarare än second hand/vintage eller retro. Kläderna var ur det ordinarie sortimentet och valdes utifrån färg istället för kvalitet. Projektet gav mycket uppmärksamhet och kundinsikter som vi arbetat vidare med under 2019.

Nya butikskoncept.

Under året öppnades två nya butiker på centrala shoppinggator. En på Kullagatan i Helsingborg och en på Drottninggatan i Örebro. Butikerna är i mindre lokaler och har en mer sparsmakad påfyllnad för att skapa luftighet och överblick. På det sättet hoppas vi att nya målgrupper känner sig bekväma att testa second hand.

Second hand in i nyhandelsmarknaden.

Under 2019 startade Myrorna ett samarbete med MQ-kedjans nya varumärke MarQet som innebär att Myrorna säljer kollektioner i MarQets butiker. Under 2019 öppnades tre MarQet-butiker med Myrorna som varumärke.

InspoSTHLM.

Under hösten 2019 öppnade Myrorna en pop-up-del i butikskonceptet InspoSTHLM i MOOD-gallerian i Stockholm som samlade flera hållbarhetsaktörer, framförallt second-handaktörer och remake-aktörer.

Webbshop.

Vi har fortsatt att utveckla vår webbshop i samarbete med Tradera och vi hade en stadig försäljningsutveckling under 2019.

Webbshop

Välj kategori: Kläder (337) Sortering: Nyast läst

Klänning, Odd Molly, svart, stl. 3 (L)

42 kr 52 kr 50 kr 29 nov 2019

Tröja, Barbour, grå, stl. 1 (elr 46?)

60 kr 60 kr 50 kr 29 nov 2019

Hållbar affär.

Fokusområde: Transparens och spårbarhet.

Transport.

Under 2019 har vi identifierat våra behov kring utveckling av vår transportenhet och har påbörjat ett kvalitetsarbete som ska resultera i flera specifika målsättningar för 2020-2030.

2019 har vi även fortsatt vårt arbete med att fasa ut äldre bilar för att få en mer miljöuppdaterad transportflotta.

Vår egen transportorganisation och externa entreprenörer sköter vår logistik med att samla in gåvor, lämna dem för sortering och leverera fram och tillbaka till butik. Våra logistiska lösningar är avgörande för att uppnå våra långsiktiga mål kring att öka återanvändningen. Vi kommer påbörja arbetet med att optimera och effektivisera vår logistik under 2020 utefter 2019:s nya handlingsplan. Den nya handlingsplanen ska identifiera tydliga måttal för våra transporters miljöpåverkan. Detta innebär att Myrorna beräknar lansera nya måttal kring transporten mot nästa hållbarhetsrapport.

Uppförandekod.

Myrorna har en uppförandekod gentemot företagskunder utomlands som ska säkerställa korrekt hantering av våra gåvor när de säljs på utlandsmarknaden. Den har tagits fram eftersom vi anser att det är av yttersta vikt att våra gåvor, så långt som möjligt, hanteras på ett etiskt och miljörätt sätt. I koden finns rekommendationer och minimikrav på vad som förväntas av kunden när den gör affärer med Fretex International AS (FI).

Uppförandekoden fokuserar på:

- Efterlevnad av avfallshierarkin, d.v.s. maximering av återanvändning och minimering av förbränning.
- Säker hantering av farligt avfall.
- Arbetsmiljöfrågor som löner, diskriminering etc.
- Sund affärsmässighet och transparens.
- Säker och miljömässig transport av gåvor.

Berättelse från exporten.

Nahro är 31 år och har redan arbetat med begagnade kläder i 16 år. Han är ensamstående och bor i en lägenhet i Erbil i norra Irak.

När jag kommer och träffar honom en onsdagsförmiddag på marknaden är det redan en hel del kunder där. Han står under tälttak i början av själva marknadsområdet framför en massa bord med kläder på. Kläderna som Nahro köper har samlats in i Sverige och Norge och han säger att kvaliteten är mycket bättre än de kinesiska och turkiska kläder som till stor del finns representerade på marknaden.

Trots att jag måste ha tolk för att förstå vad han säger, tittar han mig djupt i ögonen när han inspirerat berättar att "många flyktingar handlar här vilket gör att kläderna inte bara hjälper mig utan också de som handlar här. De får råd att köpa vad de behöver."

Nahro är hoppfull inför framtiden och kan fortfarande försörja sig även om det finns mindre pengar i omlopp nu på grund av kriget mot Isis.

På marknaden i Erbil finns ca 2500 butiker. Ca 80% av dessa säljer begagnade kläder. Hård konkurrens med andra ord.

Det bästa med att ha Fretex International som samarbetspartner är att han kan lita på hela kedjan. Ingen är oärlig, säger han. Det är ingen som stjälar de bästa varorna, utan de finns också med vilket täcker upp för de varor som eventuellt har blivit skadade.

Han är även glad att han kan köpa lagom mängder och inte behöver ha ett stort lager samt att han får ett bra bemötande. Detta gör att han har kunnat handla och försörja sig i 14 år, trots att många andra gett upp.

Fredrik Bratterud
Fretex International AS

Hållbar affär.

Fokusområde: Transparens och spårbarhet.

Statistikuppföljning.

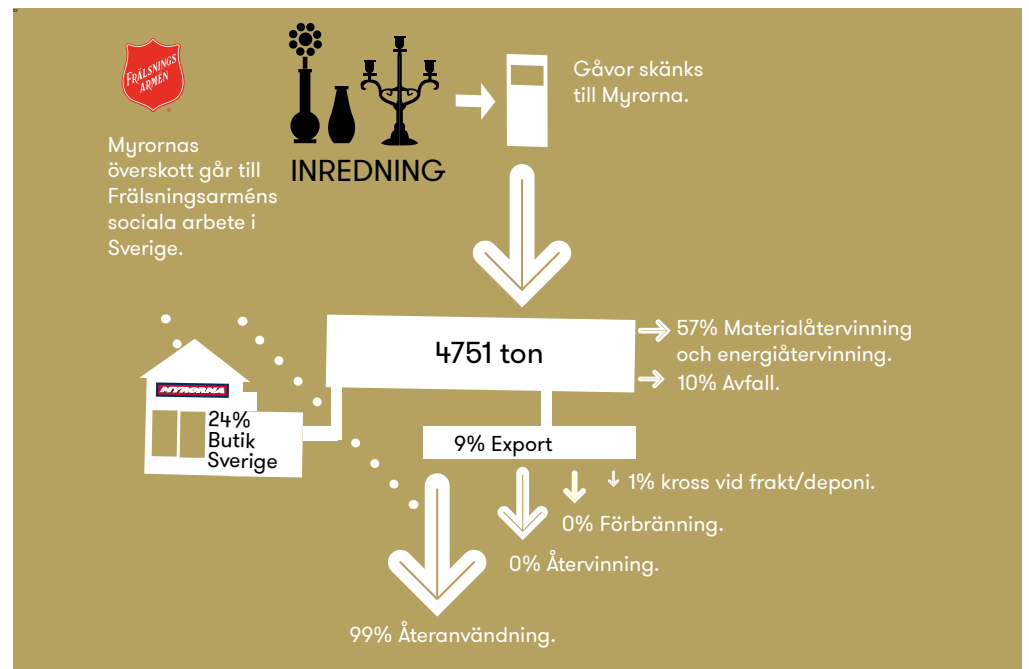
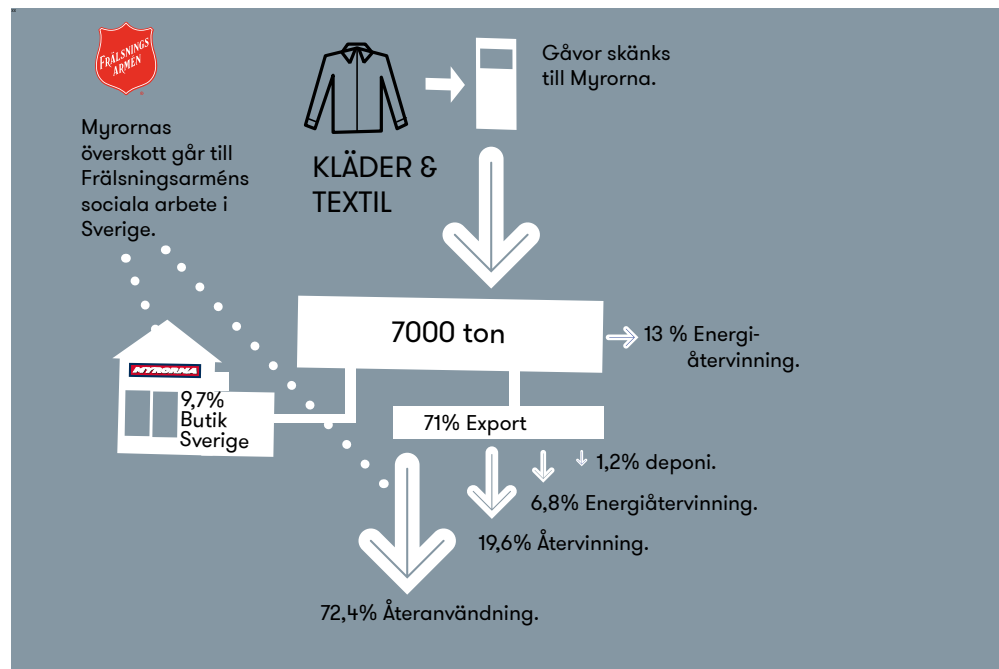
Våra kommuner och samarbetspartners får kontinuerlig statistikuppföljning efter önskemål, samt en insamlingsrapport som skickas ut årligen. Detta för att ha en transparens och tydlighet i våra processer och i flödena för våra gåvor.

Spårbarhet.

2019 åstadkom Myrorna spårbarhet på allt insamlat material. Genom numrering kan allt insamlat material nu spåras till insamlingsplats och tillfälle.

Flödesrapportering.

Inom ramen för vårt arbete med spårbarhet och transparens tar Myrorna varje år fram ett flödesschema för att rapportera kring våra textilflöden utifrån avfallshierarkin. Vi ska arbeta fram en metod för att kunna ha full spårbarhet från i första hand textilernas insamlingspunkt och vidare.

Hållbar affär.

Fokusområde: Hållbara inifrån.

Vårt ansvar är att skapa så mycket värde som möjligt av de produkter som skänks till Myrorna.

Vissa produkter säljer vi dock inte, antingen för att det strider mot lagen att sälja dem, eller för att de strider mot de allmänna principer och värderingar, samt den etik som Myrorna står för. Vi har utformat våra riktlinjer för att våra kunder ska känna sig trygga när de handlar hos Myrorna.

Produkter från djur och utrotningshotade arter.

Det finns en etisk diskussion kring pälsförsäljning och andra produkter från djur. Myrorna säljer vissa av dessa produkter av respekt för givarens ambition att skapa ekonomiska medel till Frälsningsarméns sociala arbete. Däremot säljer vi inte pälsar och andra varor från utrotningshotade arter som t.ex. leopard eller gepard. Vi har ett samarbetsavtal med Naturhistoriska riksmuseet som tar emot dessa produkter och avgör om

de ska användas till utställningar, forskning eller om de ska förbrännas. Allt i syfte att långsiktigt skydda utrotningshotade djur.

Produkter tillverkade av utrotningshotade träslag.

Flera tropiska träarter från Asien, Centralamerika och Madagaskar hotas av ökad handel. Vi skall vara uppmärksamma på vilka träslag vi säljer i våra butiker – oavsett om det är i form av råvirke, fanér, möbler eller musikinstrument. Vi följer CITES-konventionens appendix och EU:s bilagor om förbud mot handel med utrotningshotade träslag.

Vapen och ammunition.

Myrorna säljer inte vapen och ammunition som kräver licens, med undantag för knivar som kan anses vara arbetsverktyg, samt sablar, svärd och liknande vapen med antikvärde eller vapen tillverkade som prydadsföremål.

Leksaker och kemikalier.

Det finns en risk att leksaker som skänkts till Myrorna kan innehålla kemikalier som inte är hälsosamma för barn. Därför säljer Myrorna inte trasiga leksaker. Undantaget är leksaker som trots att de är trasiga har ett högt antik- eller samlarvärde. Dessa föremål exponeras av säkerhetsskäl i ett låsbart skåp.

Hållbar affär.

Fokusområde: Hållbara inifrån.

Hållbara inköp.

Det är viktigt att vi tar ansvar för vår egen miljöpåverkan. Genom våra transporter, inköp, belysning med mera, påverkar vi miljön på ett negativt sätt. Det är oundvikligt, men vår målsättning är att minimera den. Redan idag har Myrorna genom olika beslut och åtgärder kommit en bit på vägen när det kommer till vår egen påverkan. Vi kommer givetvis fortsätta detta viktiga arbete framöver på olika sätt.

Vi har sedan lång tid tillbaka även en blankett där vi ställer miljökrav på våra leverantörer. Alla måste fylla i den innan vi skriver ett avtal. Vårt mål för 2019 var att alla våra leverantörer skulle ha fyllt i den. Målet har reviderats och inte uppnåtts. Istället har vi beslutat att uppdatera vår leverantörsuppföljning så att den även ska innehålla krav på social hållbarhet.

De beslut och åtgärder vi tagit hittills är följande:

- Vi väljer miljömärkta förbrukningsvaror.
- Vi städar miljövänligt.
- Vi väljer plastkassar med återvunnen plast (plast som varit ute på marknaden).
- Vi väljer energieffektiv belysning vid inköp av ny belysning.
- Vi sorterar avfallet från verksamheten på ett miljöriktigt sätt.
- Vi källsorterar i personalrummen.
- Vi serverar endast vegetarisk mat vid offentliga tillställningar.
- Vi trycker våra trycksaker i ett Svanenmärkt tryckeri.

Elanvändning.

Vi använder oss av miljömärkt el till 100% i vår verksamhet i Sverige. Vårt långsiktiga mål är att genom vår uppförandekod ställa samma krav på våra kunder internationellt.

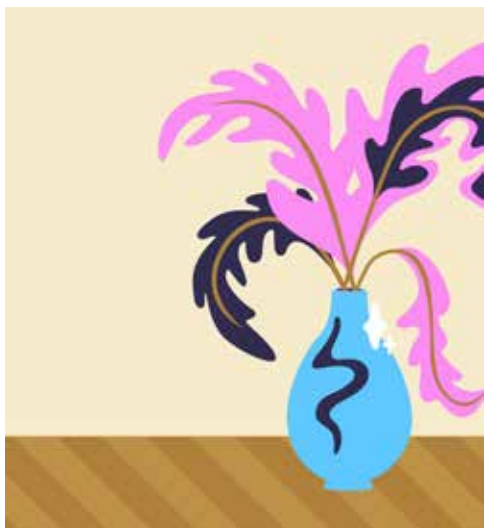
Värme.

En av våra produktionsanläggningar har en äldre uppvärmningsanordning och värms därför fortfarande upp med olja. Vi fortsätter arbeta mot målsättningen att alla våra lokaler ska vara helt fossilfria.

Det ska vara lätt att göra rätt.

Målbeskrivning.

Ett av Myrornas uppdrag är att öka återanvändningen i Sverige. För att göra det måste vi hjälpa konsumenten att göra det hållbara valet.

Den största andelen kläder som svensken tar in i garderoben är nyproducerat - och 7 av 10 använder inte hälften, eller mindre av det de har i garderoben¹.

Det är siffror som vi måste ändra på - och det måste ske snabbt. Hållbar konsumtion är ett av FN:s globala mål och i Agenda 2030 har det definierats att vi måste konsumera mindre. Men för att driva den beteendeförändring som krävs så behöver det också vara lätt. Myrorna har definierat att det är viktigt att utgå från kunden och givarens behov för att driva mot ett hållbart val, antingen när saker ska ut ur hemmet eller när saker ska in i hemmet.

Styrning.

Att göra det lätt att göra rätt drivs framförallt av Myrornas affärsplan. Där finns tydliga mål kring hur vi ska arbeta med insamling och hur vi ska arbeta med försäljning. Respektive verksamhetsområde driver sedan mot de gemensamma målen med olika aktiviteter.

1. Myrorna kännedomsundersökning 2017, Undersökningen är genomförd av opinions- och marknadsundersökningsföretaget YouGov. Under perioden 5-8 maj 2017 har sammanlagt 1061 intervjuer genomförts via internet med män och kvinnor 18 år och äldre i Sverige.

Det ska vara lätt att göra rätt.

Nyckeltal.

Lätt att lämna för återanvändning.

Insamlingspunkter 759 st

Hämtning hemma: 8 städer

Butiker

Myrorna: 33 st

Lindex: 199 st

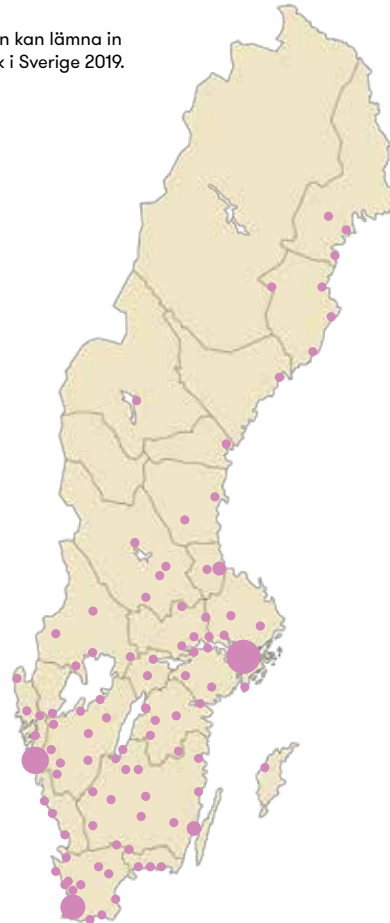
Insamlingsbehållare,
ÅVC & ÅVS: 519 st

MÅL

Att skapa en nationell täckning av för konsumenten tillgängliga och naturliga platser för inlämning av återanvändningsbara textilier.

141 orter med insamling av textil i modebutik/centrum.

Platser man kan lämna in textil i butik i Sverige 2019.

Lätt att handla second hand.

Försäljningsutveckling webbshop har haft en stadig ökning.

2019

Geografisk spridning handla second hand av Myrornas sortiment 2019.

Den geografiska spridningen för tillgång till Myrornas sortiment har minskat i form av fysiska platser, men ökat i och med möjlighet att handla på nätet inom Sverige.

2018

Antal platser att handla Myrornas sortiment på.

Det ska vara lätt att göra rätt.

Fokusområde: Förenkla att skänka och handla second hand.

Genom att erbjuda konsumenten fler sätt att lämna in kläder, textil och inredning för

återanvändning gör vi det lättare för konsumenten att göra ett mer hållbart val.

Insamling.

Kommunalt.

I samarbete med kommuner samlar vi in via återvinningscentraler och återvinningsstationer där det senare endast innefattar kläder & textil.

Bostadsbolag.

I samarbete med bostadsbolag bedriver vi fastighetsnära insamling.

Under 2019 var det: Familjebostäder i Göteborg och Skandia Fastigheter.

Kommersiella marknaden.

Vi samlar in textil genom Lindex samtliga butiker i Sverige.

Tillsammans med vissa kedjor som ingår i Varnergruppen, som till exempel Dressman och Cubus har vi även erbjudit insamling av textil under 2019.

Under 2019 erbjöd vi konsumenter som använder appen TipTapp möjligheten att välja att lämna både inredningsprodukter och kläder för återanvändning till Myrorna.

Hämtning.

Vi hämtar större mängder hemma i Stockholm, Göteborg, Malmö, Karlstad, Linköping, Norrköping, Sundsvall och Örebro. Hämtningar är ett område med mycket potential för utveckling.

MÅL

Genom samarbeten ska vi utöka antalet platser för inlämning av framförallt textil. Genom att finnas där man vanligen är gör vi det lättare att göra rätt.

MÅL

Vi ska öka hämtningarna nationellt inom ramen för den ekonomiska hållbarheten.

Det ska vara lätt att göra rätt.

Fokusområde: Förenkla att skänka och handla second hand.

Marknadsanpassning av butiker.

Vårt arbete med att skapa mer attraktiva butiker för fler potentiella second hand-konsumenter har fortgått under 2019. Våra kunder har höga krav på både pris och kvalitet, men även på upplevelsen. 2019 startade vi två nya butiker med nya butikskoncept. Butikerna är mindre, centralt belägna och presenterar produkter lite annorlunda än traditionell second hand.

Försäljning på nätet.

Under 2019 har vi sålt produkter via vår webbshop på Tradera. Vår webbshop kan nås både genom vår egen hemsida myrorna.se men också på tradera.se och deras app. Satsningen är en del i vårt digitaliseringsarbete för att göra second hand mer tillgängligt. Vi valde att lägga webbshoppen på Traderas plattform, just för tillgängligheten. Här har konsumenten tillgång till en stor mängd second hand, och inte bara Myrornas. Samtidigt kan man på Myrornas hemsida se endast Myrornas produkter för den som söker inspiration. Webbshoppen hade under 2019 endast annonser med bud, för att ge kunderna möjlighet att själv bestämma priset.

Möta kunden.

Vårt samarbete med MarQet där vi säljer våra produkter i deras butiker är ett nytt sätt att göra det lättare för fler att handla second hand. Genom MarQet blir vi synliga för fler och tillgängliga på fler platser i Sverige.

Samarbeten för service.

2019 har vi tillsammans med TipTapp erbjudit våra kunder att beställa hemkörning av produkter de köpt i våra butiker.

Det ska vara lätt att göra rätt.

Fokusområde: Vi ska inspirera till att göra rätt.

Stil framför trend.

Vi har haft mycket fokus på att medvetandegöra tanken kring stil hos konsumenten. Genom att bli medveten om vilken stil man har blir man inte lika beroende av trender. Det underlättar för konsumenten att hitta kläder second hand och också att konsumera mer hållbart överlag. Sedan tidigare använder vi oss av konceptet #Myrornastil för att få konsumenterna att själva medvetandegöra och inspirera. Under 2019 provade vi även på personal shopper-event med drop in för att få personlig hjälp att hitta sin stil under avslappande former.

Samarbete med inredare.

Sanna Evers.

Samarbetet med inredaren Sanna Evers med konceptet "Upgrade by Sanna Evers" fortsatte under 2019. Med hjälp av färg och tyger ger hon slitna möbler ett nytt liv. Möblerna har bland annat sålts på våra pop-up butiker i Stockholm, men också som ett möbelkoncept som gick ut till flera av våra butiker med möbelförsäljning för att inspirera till köp av second hand möbler.

Inred ett helt hem med Maria Celin.

2019 gjorde Myrorna tillsammans med inredaren Maria Celin en webb-tv-serie om att inreda ett hem med second hand. I fyra avsnitt inredde Maria Celin olika rum i ett hus.

Sno stilen.

2019 har vi arbetat mer med konceptet "sno stilen" där vi tar fram en modeartikel för varje säsong för att visa på hur man kan inspireras av en stil. Genom att ta outfits från olika större uppskattade modemärkens "lookbooks" för säsongen och sedan matcha det mot något som finns i våra butiker så kan vi visa på hur man kan fånga i stort sett vilken stil som helst second hand. Artiklarna har haft stor spridning och uppskattas mycket av framförallt målgrupper i åldrarna 18-35 år.

Våra kampanjer.

Våra kampanjer syftar till att medvetandegöra på ett inspirerande sätt. Under 2019 lanserade vi begreppet 100% hållbart för att tydliggöra second hands särställning mot andra hållbart producerade material (Läs mer på sid 18). Vi valde också att lyfta konsumtionsordet MUST HAVE i en ny kontext genom att tydligt prata om våra sociala värden.

Hållbar anställning.

Målbeskrivning.

På Myrorna innebär en hållbar anställning att man kan arbeta utan arbetsrelaterade skador eller sjukdomar.

Anställningen ska också ge möjlighet till balans mellan arbete och fritid. I en hållbar anställning på Myrorna ska man kunna utveckla sin kompetens kontinuerligt för att säkerställa varje persons långsiktiga anställningsbarhet och då är det viktigt att rätt person är på rätt plats där man har möjlighet att nå sin fulla potential. Vardagen innehåller många lärorika och utvecklande möten med kollegor som bidrar med olika perspektiv på Myrornas arbetsplatser, där alla olikheter bidrar med olika perspektiv och synsätt till en utvecklande miljö. Myrorna arbetar aktivt för att motverka diskriminering och främja mångfald och inkludering i alla aspekter.

Styrning.

Arbetet kring hållbara anställningar ägs av verksamhetsområdet HR på Myrorna. Genom nyckeltal och rutiner följs arbetet upp kontinuerligt. Arbetet med hållbar anställning definieras i Myrornas affärsplan och drivs löpande inom ledningsgruppen.

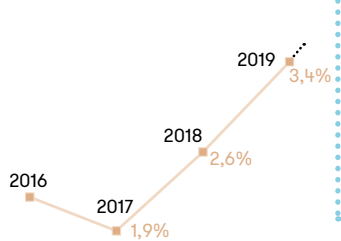

Hållbar anställning.

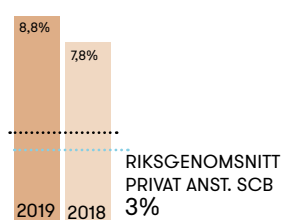
Nyckeltal.

(.....) = mål till 2019-2021

PERSONALOMSÄTTNING 2019

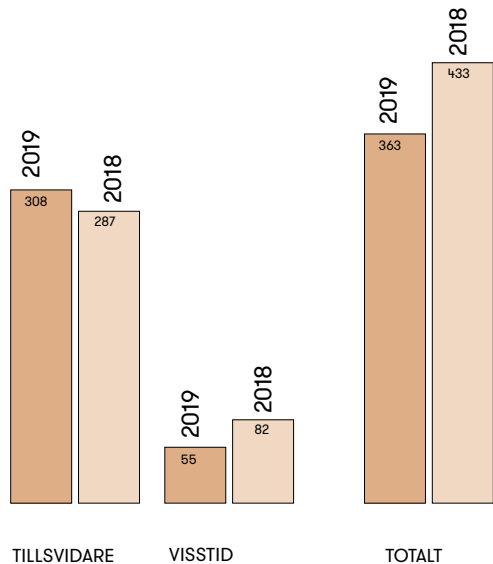

SJUKFRÅNVARO 2019

RIKSGENOMSNITT
PRIVAT ANST. SCB
3%

ANTAL ANSTÄLLDA 2019

Rekrytering

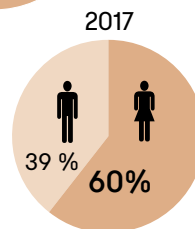
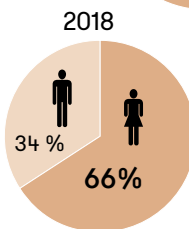
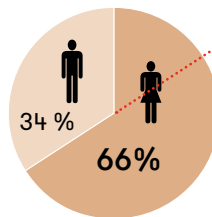
Antal platsannonser lediga tjänster: 51
Antal annonsökningar: 3539
Andel män: 42 %
Andel kvinnor: 58 %

Utveckling

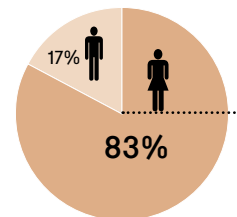
100% av alla anställda ska ha ett medarbetar- och utvecklingssamtal per år. För att uppnå målet kommer Myrorna även utveckla sin strategi för att följa upp resultatet.

Jämställdhet

Jämställdhet totalt anställda (tillsvidare) 2019

Jämställdhet Ledningsgrupp 2019

Åldersfördelning Ledningsgrupp 2019

100 % över 50 år

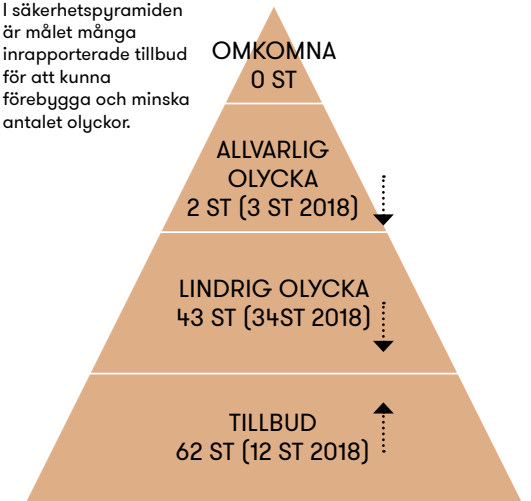
Riskanalys och säkerhet

GRI ratings

Allvarlig olycka: 5,6/1 000 000 h
(motsvarande ca 2 år)
Lindrig olycka: 63,61/1 000 000 h
(motsvarande ca 2 år)

SÄKERHETSPYRAMIDEN
RESULTAT 2019

I säkerhetspyramiden är målet många inrapporterade tillbud för att kunna förebygga och minska antalet olyckor.

Hållbar anställning.

Fokusområde: Rätt person på rätt plats.

Rätt kompetens och rätt bemanning.

Ett intensivt arbete har pågått under 2018 samt 2019 med att inventera nuläget och att identifiera och dokumentera vilka kompetenser och vilken bemanning som Myrornas olika verksamheter behöver för framtiden. Arbetet pågår och kommer fortsätta 2020. Projektet kallas "Rätt kompetens och rätt bemanning" där målet är att bland annat minska sårbarheten i kompetens och bemanning av Myrornas olika verksamheter.

Personalomsättning.

Personalomsättningen har ökat från 2,6 % (2018) till 3,4 % (2019) vilket kan kopplas till arbetet med rätt kompetens och bemanning i Myrornas olika verksamheter. Arbetet i projektet fortsätter och trenden med stigande personalomsättning förväntas fortsätta under 2020. Myrornas målsättning är att nå en sund personalomsättning som är något högre än den vi har idag.

Rekrytering och mångfald.

På Myrorna tas välgrundade och aktiva anställningsbeslut utifrån identifierade kompetensbehov. Rekryteringsarbetet är baserat på kompetens med syftet att inte diskriminera utan stärka mångfalden på Myrorna. Detta arbetssätt fortsätter vässas och inkluderar alla delar i rekryteringsprocessen; kravprofil, annonsutformning, annonsplattformar, intervjuguides samt urval och eventuella tester.

För att ytterligare synliggöra Myrorna som arbetsgivare och det mervärde som erbjuds

vid en anställning har Myrorna förstärkt personalfunktionen med kompetens inom området. Antalet ansökningar har ökat med ca 2000 stycken under 2019 jämfört med 2018, vilket visar att arbetet gett resultat.

Utveckling.

Myrornas chefer och anställda får kontinuerlig utbildning i Myrornas metodik i handledning för att säkerställa professionell handledning av praktikanter. Att agera handledare i vardagen ger ledarerfarenheter och ökar medarbetarnas anställningsbarhet på arbetsmarknaden.

Karriärutveckling och utvärdering.

Myrornas chefer är ansvariga för utvecklingssamtal och löpande återkoppling på prestation i relation till förväntningar. I och med arbetet med rätt kompetens och rätt bemanning kommer Myrorna fortsätta löpande med att säkerställa medarbetarnas kompetens. Myrorna arbetar löpande med kompetensutveckling genom lärande på arbetsplatsen, interna nätverk samt att ta vara på specialistkunskap inom organisationen.

Hållbar anställning.

Fokusområde: Tryggt jobb.

System för hälsa och säkerhet.

Myrorna arbetar systematiskt med arbetsmiljön och säkerheten för att säkerställa en bra och säker arbetsmiljö. Myrorna följer upp, analyserar och säkerställer löpande arbetsmiljöarbetet genom en styrgrupp för arbetsmiljö, som bildades under 2018 då ett omtag av arbetsmiljöarbetet genomfördes. Styrgruppen sammankallas av HR-chef och ordförande är VD. Övriga representanter utses av respektive funktion. Styrgruppen sammanträder två gånger per år.

Myrorna ingår i och rapporterar resultatet av det systematiska arbetsmiljöarbetet till Frälsningsarméns Centrala Arbetsmiljökommitté, som sammanträder fyra gånger per år.

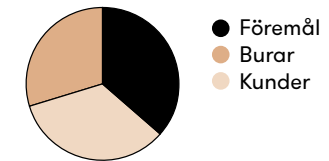
Risker och incidenter på Myrornas arbetsplatser.

På Myrorna är respektive enhetschef ansvarig för att löpande undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp verksamheten för att uppnå bra och säker arbetsmiljö. Verktyg som enhetscheferna använder i sin vardag för att genomföra arbetet är fokus på arbetsmiljö och säkerhet i bland annat utvecklingssamtal, på personalmöten, genomförande av kartläggningar, skyddsronder, riskbedömning vid förändringar, upprättande av handlingsplaner, säkerställa genomförandet samt löpande följa upp arbetet.

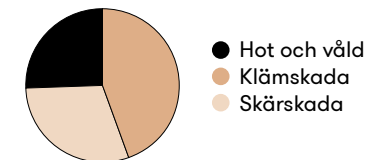
En årlig enkät genomförs som ett led i uppföljningen av genomförda aktiviteter på arbetsmiljöområdet där varje arbetsplats svarar utifrån sitt arbete. Dessa svar sammanställs och analyseras av ledningsgruppen samt rapporteras till Frälsningsarméns Centrala Arbetsmiljökommitté.

Det förnyade arbetssättet av det systematiska arbetsmiljöarbetet har bl.a. inneburit ett

De tre främsta anledningarna till inrapportering av tillbud 2019

De främsta skadorna utifrån tillbudsrapportering under 2019

ökat fokus på rapportering av tillbud från våra enheter med målet att kunna förebygga olyckor. Under 2019 har arbetet fortsatt och det har gett en ökning av antalet rapporterade tillbud jämfört med 2018. Informationen från tillbudsrapporteringen ger Myrorna en större kunskap om de risker som finns i de olika verksamheterna och ger möjlighet att agera förebyggande både på kort och lång sikt. Myrornas ledningsgrupp fortsätter att följa upp inrapporterade tillbud och olyckor månatligen. Det viktigaste arbetsmiljöarbetet utförs dagligen på Myrornas arbetsplatser och uppföljningen är ledningens verktyg för att säkerställa att området prioriteras i vardagen.

Hållbar anställning.

Fokusområde: Tryggt jobb.

Utbildning i säkerhet och hälsa för anställda.

Myrornas chefer är ansvariga för det löpande lärandet i arbetet, samt de obligatoriska genomgångar och utbildningar i säkerhetsrutiner, policys och rutiner som årligen ska genomföras i enlighet med Årshjulet för alla Myrornas enheter.

Utöver det finns det ett antal interaktiva utbildningar:

- Grundläggande arbetsmiljö
- Belastningsergonomi
- Arbetsanpassning och rehabilitering
- Hot och våld
- Hot och våld - självskattning
- Stress
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

För chefer anordnas interna utbildningar i arbetsmiljö, arbetsrätt och handledarutbildning vid behov.

Sjukfrånvaro och rehabilitering.

Under 2019 har arbetet med aktivt rehabiliteringsarbete fortsatt. För att fokusera på att inte fler medarbetare hamnar i långa sjukskrivningar har Myrorna implementerat s.k. omtankesamtal vid upprepade korttidsfrånvaro efter fyra sjukfrånvarotillfällen. Målet är att tidigt starta en dialog med medarbetaren om vad Myrorna och medarbetaren gemensamt kan göra för att öka närvaron. Trots detta gick den totala sjukfrånvaron på Myrorna under 2019 åt fel håll och ökade jämfört med 2018.

Det innebär ett fortsatt aktivt rehabiliteringsarbete, men också ett intensivt arbete med analys, aktiviteter och åtgärder för att minska sjukfrånvaron på Myrornas arbetsplatser.

Företagshälsovård.

Myrorna har ett rikstäckande ramavtal med företagshälsovården Feelgood. Tjänster avropas av enhetschefer och HR. Feelgood har specialistkompetenser såsom arbetsmiljöingenjörer, ergonomer, psykologer, företagsläkare, sjuksköterskor m.fl.

Trakasserier, mobbing, särbehandling och kränkningar.

Myrorna har absolut nolltolerans mot alla former av trakasserier, mobbing, särbehandling och kränkningar.

Signaler om förekomst av trakasserier, mobbing, särbehandling eller kränkningar tas på största allvar. I enlighet med Myrornas policy utredes varje enskilt ärende och ageras enligt handlingsplan.

Myrorna välkomnar olikheter och mångfald i organisationen som bjuder in till diskussion med olika perspektiv och åsikter. Myrornas mångfald utmanar och utvecklar samtidigt som den är betydelsefull för verksamheten. Allt Myrorna gör ska utgå från våra värderingar Ansvar, Mod och Mångfald.

Alkohol och representation.

På Myrorna intar vi aldrig alkohol vid representation eller personalsammanskomster.

Social hållbarhet.

Målbeskrivning.

Myrorna ska drivas miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart. Delar av Myrornas uppdrag handlar om social hållbarhet.

Huvuduppdraget är att generera ett stabilt överskott till Frälsningsarméns sociala arbete i Sverige. Dessutom ska vi erbjuda arbetspraktik för människor som står utanför arbetsmarknaden.

Under 2019 har vi arbetat om vårt arbete med arbetspraktik för att kunna skapa tydliga resultat i framtiden. Vi har arbetat med arbetspraktik i över 100 år och har en egen metodik för handledning med individuella mål. Framöver skärper vi detta ytterligare genom att forma vår arbetspraktik i en rad tydliga erbjudanden. Vi har satt två mål. Ett med femårsperspektiv och ett med tioårsperspektiv.

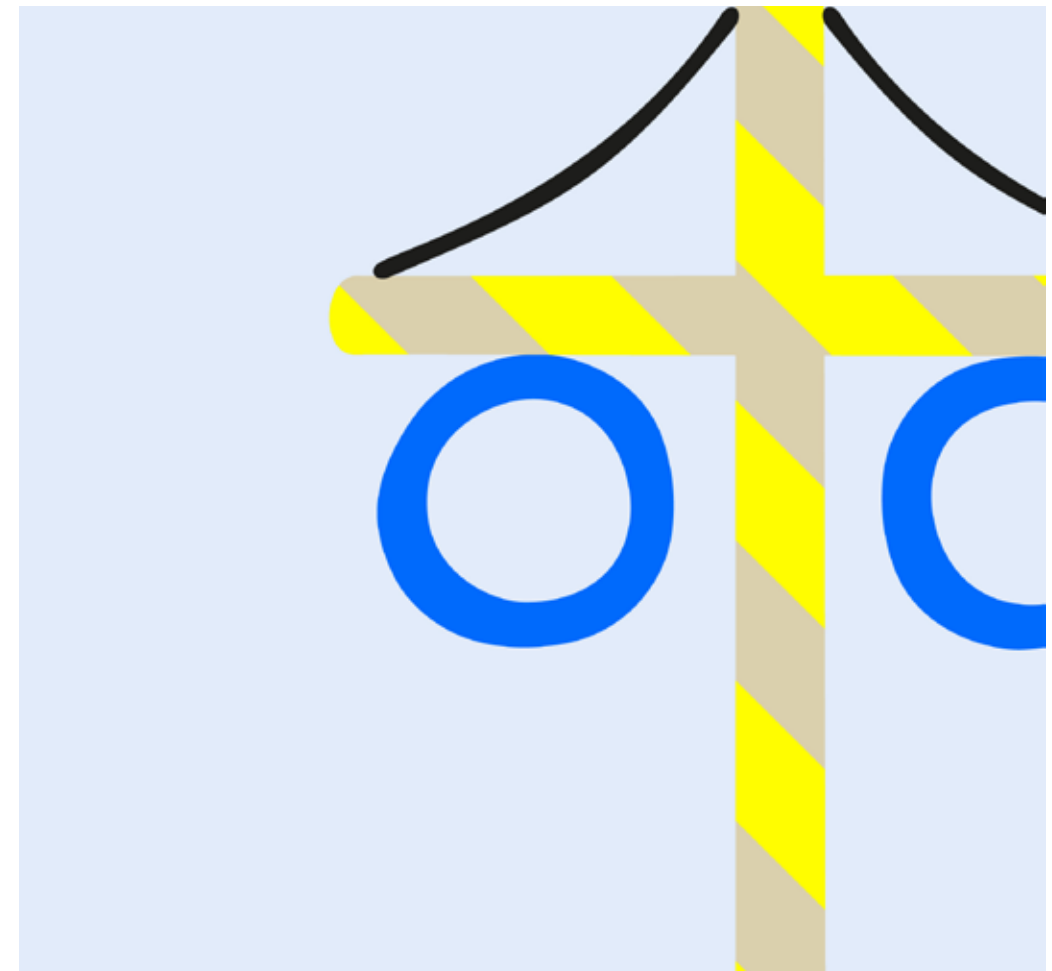
Målen syftar till att dels öka kvaliteten i vårt eget arbete och dels till att öka kvaliteten för varje individ som gör sin praktik hos oss. För oss är målet att varje individ ska få växa enligt sina egna förutsättningar en självklar del av vårt hållbarhetsarbete.

Samtidigt hänger det ekonomiska perspektivet ihop med det sociala då vi alltid måste generera ett överskott. Under 2019 ser vi resultaten av flera års arbete då vi investerat i vår egen verksamhet för att rusta oss framåt för att kunna generera ett stabilt överskott över tid.

Styrning.

Överskottet till Frälsningsarméns sociala arbete beslutas om i styrelsen. Myrornas uppdrag kring social hållbarhet ges av huvudman, ägare och styrelse.

Myrornas arbetspraktik ägs av verksamhetsområdet HR och definieras i affärsplanen.

Social hållbarhet.

Nyckeltal.

10 306

GÅNGER HAR HJÄLPSÖKANDE FÅTT HJÄLP
MED KLÄDER AV FRÄLSNING-SARMÉN ELLER
FÅTT REKVISITION I MYRORNAS BUTIKER.

382 557

TOTALT ANTAL HJÄLPTILLFÄLLEN SOM
FRÄLSNING-SARMÉN SKAPADE 2019.

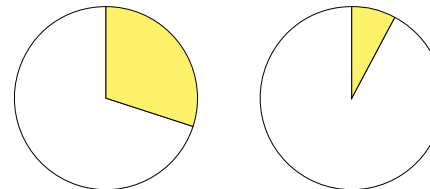

MÅL OCH RESULTAT ARBETSPRAKTIK

ÖKAD KVALITET PÅ HANDELEDNING NYA MÅL TILL 2025

30% AV MYRORNAS
PERSONAL SKA VARA
DIPLOMERADE HANDELEDARE.

8% AV MYRORNAS PER-
SONAL SKA VARA CERTI-
FIERADE HANDELEDARE.

ÖKAD KVALITET PÅ HANDELEDNING RESULTAT 2019

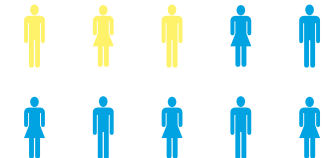
ANDEL UTBILDADE DIPLOMERADE HANDELEDARE:
0%

ANDEL UTBILDADE CERTIFIERADE HANDELEDARE:
0%

Organisationen har precis satts som en del i vårt nya kompetens- och bemanning-projekt (se under hållbar anställning), men handledarrollerna har inte börjat implementeras i organisation under 2019.

NÄSTA STEG ARBETSPRAKTIK NYA MÅL TILL 2030

70% AV DE SOM GÖR ARBETSPRAKTIK SKA
UT I UTBILDNING ELLER ARBETE.

NÄSTA STEG ARBETSPRAKTIK RESULTAT 2019

Myrorna har idag ingen möjlighet att erhålla tillförlitlig statistik över de som gjort arbetspraktik i Myrornas organisation. Med Myrornas nya praktikplattform är planen att kunna kravställa detta.

Social hållbarhet.

Fokusområde: Ett stabilt överskott till socialt arbete.

Så fördelades pengarna 2019.

Myrornas överskott går till till Frälsningsarméns sociala arbete i Sverige. Pengarna är öronmärkta och finansierar cirka en tredjedel av deras sociala arbete. Tack vare vårt arbete kan Frälsningsarmén arbeta med en rad olika sociala verksamheter och projekt som gör stor nytta i samhället.

Det kan handla om rehabiliteringshem för missbrukare, stödsamtal för barn som har det svårt och natthärbärgen. Frälsningsarmén driver även dagverksamhet för hemlösa, EU-migranter och personer med psykisk ohälsa. Här kan man få frukost, värme, en dusch, rena kläder och ett samtal.

Grundläggande behov.

Till Frälsningsarméns olika sociala center kommer människor som saknar pengar till mat och kläder. Här delar man ut matkassar och bjuder på gemenskap och samtalsstöd. På flera sociala center driver man dessutom projekt som hjälper arbetslösa och utförsäkrade att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Vidare hjälper Frälsningsarmén till med att bryta segregation

och isolering bland utrikesfödda kvinnor. De arrangerar både barnkollo och familjekollo för de som inte har möjlighet att resa någonstans under sommaren och andra lov.

Aktivt arbete mot människohandel.

Frälsningsarmén är dessutom en stark drivande kraft i arbetet mot människohandel i Sverige. Förutom konkret hjälp med att ordna skyddat boende för kvinnor som utsätts för trafficking, så lyfter man även frågan i debatten. Varje dag utsätts människor för människohandel, även i Sverige.

Nytt under 2019.

2019 öppnade Frälsningsarmén det så kallade halvvägshuset. Halvvägshuset är en funktion som man genom en tidigare undersökning på Frälsningsarméns hundraåriga behandlingshem Kurön upptäckt att den saknas och efterfrågas. Halvvägshuset innebär att få hjälp att komma ut i vardagen varsamt med stöd av behandlingspedagoger, kuratorer och boendestödjare.

Frälsningsarmén i Sverige hoppas nu på att man kan förbättra missbruksvården och bli ett gott exempel för det sociala missbruksarbetet i Sverige.

Så här många hjälptillfällen skapades genom Frälsningsarméns sociala arbete 2019:

Hjälptillfällen som presentkort, matkassar, kläder, rekvisitioner, annan ekonomisk hjälp.
40 585 st

Själavård/Rådgivning/stödsamtal
15 892 st

Vårddyg institutioner (olika boenden för utsatta män, kvinnor och barn)
108 313 st

Servering (mat el. fika på sociala center och öppenvård)
203 727 st

Hembesök/Sjukbesök
3 656 st

Servicehus/Sjukhus
8 919 st

Dövtolkning/ledsagning
1 465 st

**Totalt antal hjälptillfällen 2019:
382 557 st**

Extra bidrag.

Under 2019 har Myrorna bedrivit kampanjen extra bidrag, där kunder får möjlighet att

lägga 2 kronor extra på sitt köp för att bidra specifikt till olika ändamål.

Social hållbarhet.

Fokusområde: Vi ska erbjuda arbetspraktik av hög kvalitet.

Myrorna erbjuder arbetspraktik av hög kvalitet som möjliggörs tack vare lång erfarenhet och kontinuerlig utveckling av handledningsmetodik, ökad professionalitet och kunnandet hos våra handledare. Att alla som arbetar på Myrorna är delaktiga i praktikanternas vardag är ett unikt mervärde en praktikant på Myrorna får.

I samband med att omvärlden och det politiska landskapet förändras påverkas utförandet av Myrornas uppdrag gällande praktik och arbetet med att se över arbetsätt och verktyg är inlett med fokus på att tydliggöra Myrornas praktikerbjudande som en bred och professionell träningsarena för att komma vidare till arbete.

Ökad kvalitet på handledning.

Myrorna arbetar ständigt för att bli bättre på att möta alla människor efter deras egna individuella behov, öka kvaliteten på handledning av praktikanter på Myrornas arbetsplatser och hitta rätt matchning mot samarbetspartners och blivande praktikanter.

Myrorna är den största aktören på marknaden som erbjuder plats för personer i behov av någon form av arbetsplatsförlagd praktik för återgång eller inträde på arbetsmarknaden. För att kunna säkerställa en kvalitativ arbetspraktik har arbetet med rätt kompetens och bemanning under 2019 tydliggjort roller och ansvar för handledning och vägledning, stöttning och coaching av praktikanter på Myrornas arbetsplatser.

Nästa steg.

Myrorna kommer vända sig till nya externa samarbetspartners för att nå ut till fler målgrupper och erbjuda till exempel:

- praktisk kompetensutveckling
- inventering av förmågor och kompetenser
- validerad praktik
- olika former av rehabiliterings-
träning
- språkpraktik

För att systematisera dessa erbjudanden är nästa steg för Myrorna att implementera träningsarenan, vilket innebär att det finns en mottagande part för praktikanten efter avslutad praktik. Myrorna vill delta på ett aktivt sätt för att få ut fler personer i arbete vilket leder till ett hållbart samhälle.

Samarbetspartners.

Myrorna samarbetar med Arbetsförmedlingen över hela landet, kompletterande aktörer till Arbetsförmedlingen, kommunernas arbetsmarknadsenheter, Kriminalvården samt privata aktörer.

Myrornas verksamhet, insamling och export i siffror.

Områden	2019	2018	Områden	2019	2018
Verksamhetssiffror.			Sortering inredning i Sverige		
Omsättning	263 miljoner	256 miljoner	Till egna butiker	26%	47%
Överskott	27 miljoner*	13 miljoner	Export	8%	7%
Antal butiker	33	33	Återvinning	40%	34%
Antal produktionsanläggningar	4	4	Deponi	10%	12%
Insamling, avfall & exportsiffror.			Av 7% export är fördelningen		
Insamlat kläder & textil	7000 ton	7000 ton	Återanvändning	99%	99%
Insamlat inredning	4751 ton	6811 ton	Deponi (fraktskadat)	1%	1%
Sortering i Sverige			TOTAL Återanvänt och återvunnet Prylar		
Till egna butiker	9,7%	18,9%		74%	88%
Export	77,3%	70%	Antal kommuner vi har insamling i		
Energiåtervinning	13%	11%		91	101
Av 77,3% av exporten är fördelningen			Fördelning av försäljning utomlands		
Återanvändning	72,4%	68,8%	Kläder & textil av insamlat 71 %		
Återvinning	19,6%	25,1%	Polen	60%	55,6%
Energiåtervinning	6,8%	5,1%	Kurdistan	10%	9,19%
Deponi	1,2%	1%	Litauen	6%	6,76%
Total fördelning på insamlad volym			Pakistan	9%	8,30%
Återanvändning	71%	68,6%	Estland	1%	2,06%
Återvinning	16%	21,6%	Bulgarien	3%	4,75%
Energiåtervinning	12%	9%	Dubai	3%	4,7%
Deponi	1%	0,8%	Ukraina	1%	4,2%
			Tjeckien	1%	0,8%
			Belgien	1%	0,89%

*När rapporten publicerades var beslut inte fattat kring hur överskottet ska fördelas p.g.a. Coronapandemins effekter på verksamheten.

Myrornas anställningar och miljö i siffror.

Områden	2019	2018	Områden	2019	2018
<i>Fördelning av försäljning utomlands forts.</i>					
Holland	1%	0,38%	Miljö.		
Tyskland	2%	0,57%			
Rumänien	1%	1,7%			
Ungern	0%	-			
Italien	0%	0,04 %			
Libanon	0%	-			
Uppförandekod			Utsläpp CO2 el/energi		
Exportkunder som genomgått intern revision	100%	100%	Vattenkraft 100% av vår elförbrukning	0%	0%
Exportkunder som genomgått extern revision	16%	12%	Utsläpp CO2 värme [oljeuppvärmning]	128,1 ton	116,9 ton
Hållbar anställning.			Resursanvändning		
Medeltal tillsvidareanställda	308	287	Produktionsförbrukning vatten	0%	0%
Medeltal visstidsanställda	55	82	Produktionsförbrukning kemikalier	0%	0%
Totalt anställda medeltal	363	433	Plastkassar 100% återvunnen plast	322 402 st	368 829 st
Personalomsättning	3,40%	2,6%	Papperkassar FSC-märkt	80 908 st	59 858 st
Medeltal personer i arbetspraktik	367	489	Tygkassar av återanvänd textil	3 738 st	4083 st
Medeltal % personer i samhällstjänst av de i arbetspraktik	21,5%	15,2%	Transport		
Jämställdhet	K: 66% M: 34%	K: 66% M: 34%	Utsläpp CO2 fossila bränslen	434 ton ¹	414,9 ton
			Biologisk mångfald		
			Produkter från utrotningshotade djur och träslag till Naturhistoriska riksmuseet		
			36 kartonger		
			48 kartonger		
			Exempel besparing vid återanvändning istället för nyproduktion:		
			Kläder försäljning Myrorna i Sverige		
			2,9 miljarder liter vatten		
			593 ton kemikalier		
			7416 ton CO2e		

1. 2019 räknas även externa transporter med från webbshop och köpt transport.

GRI-innehållsindex

GRI	nummer	Rubrik	Information/siffror	Sid	Påverkansmöjlighet	Notering
GRI 102 Generella uppgifter 2016	102-1	Organisationens namn		6		
	102-2	Viktiga varumärken, produkter och tjänster		5		
	102-3	Lokalisering av huvudkontoret		48		
	102-4	Länder där verksamhet bedrivs		6 + 21		
	102-5	Ägarstruktur och bolagsform		6		
	102-6	Marknadsnärvaro		6		
	102-7	Organisationens storlek		6 + 21 + 34 + 43		
	102-8	Information om anställda		34		
	102-9	Leverantörskedja	Vi presenterar istället kundkedja	4 + 21 + 24-25	Stor påverkan	
	102-10	Betydande förändringar i organisationen och dess leverantörskedja		Nej		
	102-12	Externa riktlinjer som organisationen stödjer och/eller omfattas av		2	Viss påverkan	
	102-13	Medlemskap i organisationer		6		
	102-14	Strategi vd ord		4		
	102-15	Etik och integritet		8	Viss påverkan	
	102-16	Organisationens värderingar och etiska riktlinjer		5		
	102-17	Mekanismer för rådgivning och bekymmer om etik	Informationen är inte tillgänglig.			Myrorna har intern policy men ingen dokumentation för uppföljning
	102-18	Struktur för styrning		6		
	102-39	Intressenter		11		
	102-40	Intressentgrupper som organisation har dialog med		11		
	102-41	Andel anställda som omfattas av kollektivavtal.	100%			
102-42	Princip för identifiering och urval av intressenter		11			
102-43	Organisationens metod för intressentdialog		12			
102-44	Frågor som lyfts fram av intressenterna		12			
102-45	Redovisningsprofil/Affärsenheter som inkluderas i redovisningen.	Endast Myrorna inkluderas i våra finansiella rapporter.				
102-47	Frågor som identifieras som väsentliga		13			

GRI	nummer	Rubrik	Information/siffror	Sid	Påverkansmöjlighet	Notering
102 Generella uppgifter 2016	102-48	Förklaringar av korrigeringar från tidigare redovisningar		Nej		
	102-49	Väsentliga förändringar i redovisningen				Inga förändringar
	102-50	Redovisningsperiod	1 januari 2019 - 31 dec 2019			
	102-51	Datum för senaste redovisning	1 juli 2018			
	102-52	Redovisningscykel				Årlig redovisningscykel
	102-53	Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen		48		
	102-54	Uttalande om att redovisningen följer GRI standards		2		Ja
	102-55	GRI index		44		Ja
	102-56	Externt bestyrkande				Nej
GRI 103 Hållbarhetsstyrning	1-3			14,15,21		
GRI 201 Ekonomiskt resultat	201-1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde		10,42		
	201-2	Finansiella konsekvenser och andra risker och möjligheter till följd av klimatförändring.			Handel kan påverkas stort av klimatförändringar men vi ser inte i nuläget så stora negativa konsekvenser för second hand-branschen. Globalt kan Myrorna påverkas av en förändrad exportmarknad som kan påverkas utifrån hur världen agerar på hotet mot klimatförändringar. Den inhemska marknaden är däremot långt ifrån uttömd och där finns stora möjligheter för framtiden.	
GRI 103 Hållbarhetsstyrning	1-3			21		
GRI 301 Material användning	301-2	% av återvunna material som använt vid produktion av primär produkt	0% Hela produkten är återanvänd.			
GRI 302 Energi	302-1	Energianvändning inom organisationen	A: 7 203 979,456 MJ B: 0 C: 7 899 335,64 MJ D: 0 E: 15 103 3015 MJ			A. Transporter + oljepanna. C. Elkraft. E. Elkraft + transporter + oljepanna.
	302-2	Energianvändning utanför organisationen	83 606,90 MJ			
GRI 303 Vatten	303-5	Total vattenanvändning	0			Ingen produktion eller tvätt.

GRI	nummer	Rubrik	Siffror	Sid	Påverkansmöjlighet	Notering
GRI 305 - Utsläpp	305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	431,3 + 128 ton CO ² e			Anläggningar och fastigheter + Egna transporter och tjänstefordon
	305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2)	0 kg CO ₂ e			Inköpt energi (elkraft 100% vattenkraft)
	305-3	Andra indirekta utsläpp växthusgaser (scope 3)	2639,22 kg CO ₂ e			Tjänsteresor SJ + inköpta transporter som kundleveranser webbshop
	305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	7416 ton CO ² e			Besparing av koldioxid av vår verksamhet beräknad på återanvändning av endast klädesplagg i butiker i Sverige. Besparingen är större då hemtextil, skor och inredning inte räknats in, och inte heller exportverksamheten som även den innebär besparing.
GRI 306 - Utsläpp och avfall	306-2	Total avfallsvikt	5851 kg			
	306-3	Betydande spill				Myrorna har ingen spill, pga ingen produktion.
	306-4	Transport av farligt avfall	A. a) Transporten av Myrornas farliga avfall sköts av Ragn-Sells. b) Importerat farligt avfall: 0 c) Exporterat farligt avfall: 0 d) Farligt avfall som behandlats: Ragn-Sells. B. Procentandel av farligt avfall exporterat: 0 %.			
GRI 308 Leverantörsuppföljning	308-1	Andel nya leverantörer som bedömts utifrån miljökrav	1%			De flesta av Myrornas leverantörer finns i Sverige.

GRI	nummer	Rubrik	Siffror	Sid	Påverkansmöjlighet	Notering
GRI 103 Hållbarhetsstyrning	1-3			33-37		
GRI 401 Anställning	401-1	Nyanställda och omsättning anställda	3,4% omsättning			
GRI 403 Hälsa och säkerhet	403-1	System för arbetshälsa och säkerhet		36		Ja
	403-2	Riskidentifiering, riskbedömning och incidentundersökning	Allvarliga olyckor rate: 5,6 Lindriga olyckor rate: 63,6	33, 35		Beräkningsmodell 1 000 000 h
	403-3	Företagshälsovård		37		Ja
	403-5	Utbildning i hälsa och säkerhet för anställda		37		
	403-9	Omfattning av skador och sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro 7,8%	34		
GRI 404 Träning och utbildning	404-3	Andel anställda som får regelbunden utvärdering av sin prestation och karriärutveckling	ej säkerställd	34		ej säkerställd
GRI 405 Mångfald och jämställdhet	405-1	Mångfald inom styrelse, ledning och bland anställda	L: F83/M17 A:F66/M34	34		
GRI 406 Icke diskriminering	406-1	Antal fall av diskriminering och hantering av dessa.	1 fall av kränkande särbehandling			Fallet hanterades och avslutades i enlighet med Myroras policy och rutiner.
416 Kunders hälsa och säkerhet	416-2	Incidenter av bristande efterlevnad av regler gällande hälsa och säkerheter för produkter och tjänster				inga incidenter
417 Marknadsföring och märkning	417-1	Antal överträdelser av lagar avseende produktinformation och märkning				inga överträdelser
	417-3	Incidenter som rör överträdelser inom marknadskommunikation				Inga incidenter
Innehåll som ej behandlas i GRI index		Det ska vara lätt att göra rätt		28-32		

Kontakt

Våra rapporter och mer fakta hittar du på myrorna.se.

Du kan också följa oss på:
Facebook, Instagram, Twitter.

Vi tar gärna emot frågor eller synpunkter på vår
hållbarhetsrapport. Vänligen ta kontakt via marknad@myrorna.se.

Huvudkontor:
Stensåtravägen 3A
127 39 Skärholmen

Bilder:

Bilder i hållbarhetsrapporten kommer huvudsakligen från
Myrornas kampanjer för 2019 producerade av AOKI. Fotograf Kim Svensson.
Övriga bilder Myrorna, Frälsningsarmén och Fretex international.

